

DRAUGAS

PERIODICALS
September 21,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 21, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09/20/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.184
Kaina 50 c.

Lietuva siūlo Rusijai

pasinaudoti Klaipėdos uostu

Maskva, rugsėjo 20 d. (Interfax-BNS) — Lietuva ketina atidaryti „transporto koridorių“ Karaliaučius — Klaipėdą. Tai Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas ketvirtadienį pranešė spaudos konferencijoje, skirtoje parodos „Lietuvos eksportas“ atidarymui Parnassus esančiame Mytiškių mieste.

Pasak A. Brazausko, Lietuva siūlo Rusijai naudotis Klaipėdos jūrų uostu Rusijos laivams perkrauti.

Dabar šis neužšalantis uostas, galintis apdoroti 30 mln. tonų krovinių per metus, dirba tik 50 proc. pajėgumu, spaudos konferencijoje patikslino Lietuvos transporto ministras Zigmantas Balčytis.

Pasak jo, Klaipėdos uostas galėtų apdoroti tuos krovinius, kurių apdorojimo nesėkmingai Klaipėdos uoste.

Lietuvos uostu, krovinių apyvartą kryptimi Pietryčių Azija-Rusija-Baltijos valstybės-Europa per artimiausius kelerius metus gali padidėti 40 procentų.

Norint atidaryti „transporto koridorių“, būtini tarpvalstybiniai susitarimai dėl muitų, įkainių ir transporto politikos. Jie gali būti sudaryti artimiausiais metais. Kaip pirmą žingsnį, pranešė Z. Balčytis, Lietuva siūlo Rusijai nuo 2001 m. lapkričio 1 d. dvi mėnesiams suvienodinti įkai-

nus Karaliaučiaus ir Klaipėdos uostuose. „Dėl to mes patirsime kai kurių nuostolių, nes mūsų tarifai didesni, bet tikimės, kad juos kompensuos padidėjusi krovinių apyvarta Klaipėdos uoste“, pažymėjo transporto ministras.

Atidarymas parodą „Lietuvos eksportas“, A. Brazauskas gyrė lietuviškus lengvosios, maisto ir baldų pramonės gaminius bei kvietė parodoje dalyvaujančius Rusijos verslininkus išnaudoti gerą Lietuvos geografinę padėtį krovinių pervežimui. Premjeras pabrėžė, kad Lietuva 50 proc. savo produkcijos eksportuoja į Europos Sąjungos valstybes, ir tai liudija gerą lietuviškų prekių kokybę.

Atidaryme kalbėjęs Maskvos srities gubernatorius Boris Gromov pabrėžė, kad ekonominiams bendradarbiavimui pasitarnauti planuojamas pasirašyti „žaliojo koridoriaus“ susitarimas, kuris turėtų palengvinti prekių judėjimą tarp Lietuvos ir Maskvos srities.

Rusijos ekonominio vystymosi ir prekybos ministro pavaduotojas Ronald Piskopelis pabrėžė, kad Lietuva yra viena iš didžiausių Rusijos prekybos bendrininkių. Jo duomenimis, šiuo metu Rusijoje dirba 600 lietuviško kapitalo įmonių, o rusai yra investavę į 1,000 Lietuvos bendrovių.

Ministru Lietuvos žydų genocido 60-ąsias metines, rugsėjo 20 dieną prezidentūroje grupę asmenų, kurie, nepaisydami mirtino pavojaus sau ir šeimai, II pasaulinio karo metais gelbėjo žydus, buvo įteikti Žvanciųjų gelbėjimo kryžiai.

Nuotr.: Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus (kairėje) apdovanojo Lietuvos krikščionių demokratų vadovą, Seimo narį Kęstutį Bobelį. Vladimiras Golevicius (Elta) nuotr.

Europos Sąjunga pradžioje Lietuvai gali padėti milijardu litų

Vilnius, rugsėjo 20 d. (BNS) — Europos komiteto prie Vysrausybės atstovų teigimu, dar iki narystės Europos Sąjungoje (ES) pradžios Lietuva turėtų gauti apie 100 mln. eurų paramą, o ES parama per pirmus trejus narystės metus gali siekti 1 mlrd. litų, sakė Europos komiteto direktoriaus pavaduotojas Klaudijus Maniakas.

Konferencijoje dalyvavęs Europos Komisijos delegacijos Lietuvoje vadovas Michael Graham teigiamai įvertino Lietuvos veiksmus ruošiantis priimti struktūrinių fondų paramą.

„Šiandien kalbame ne apie konkrečias sumas, bet apie tai, kaip tuos pinigų būtų galima panaudoti. Mes galime tikėtis nuo pirmųjų narystės metų gauti iki 4 metų mūsų bendrojo vidaus produkto (BVP), tai yra daugiau kaip 1 mlrd. litų investicijų ir mūsų krašto ekonomiką, infrastruktūrą“, sakė K. Maniakas.

Tokią paramą Lietuva galėtų gauti per vadinamuosius ES struktūrinius fondus vien 2004-2006 metų laikotarpiu.

„Šiuo metu mes disponuojame tik tais ES pinigais, kurie teikiama kaip techninė pagalba ir pagalba investicijoms. Šios sumos yra mažesnės, bet net ir jos viršija 100 mln. eurų (daugiau kaip 400 mln. litų) per artimiausius porą metų“, teigė Europos komiteto direktoriaus pavaduotojas. Pasak jo, kol kas svarbiausias uždavinys yra panaudoti šiuos pinigus ir tinkamai pasirūpinti nuo 2004 metų išaugsiančioms įplaukoms.

* **Kauno miesto tarybos narys** Antanas Budnikas teigia sulaukęs grąsinimų, kuriuos įvykio su politiko darbu. Dėl įvykio tarybos narys kreipėsi į Kauno policijos pareigūnus. Kaip sakė A. Budnikas, trečiadienį apie 8 valandą vakaro prie jo daugiabučio namo laiptinėje jį pasitiko trys 25-30 metų vyriškiai, kurie pareikalavo, kad jis atiduotų tarybos nario įgaliojimą, priešingu atveju grasindami A. Budnikui ir jo šeimos nariams. Du grasintojus politikas galėtų atpažinti. A. Budnikas yra vienas iš skandinavų Seimo nario Vytauto Šustausko vadovaujamos Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) kūrėjų. Prieš kelis mėnesius dėl nesutarimų su partijos vadovybe A. Budnikas, jo brolis buvęs Kauno meras Gediminas Budnikas ir Kauno miesto tarybos narys Gražina Tamulytė paliko partiją. Partijos vadą Vytautą Šustauską buvę bendražygiai vadino diktoriumi, su kuriuo neįmanoma dirbti. Iškart po to G. Tamulytė išlaukė grąsinimų. LLS pirmininkas V. Šustauskas kategoriškai paneigė, nėra jis organizavo grąsinimus A. Budnikui. „Gal jam iš pagirių pasivaideno ir ten buvo 3 moterys“, situaciją komentavo V. Šustauskas. (BNS)

Stanley Bazeckui — Žygimanto Augusto medalis

Stanley Bazeckas, JR

Vilnius, rugsėjo 20 d. (BNS) — JAV lietuvis Stanley Bazeckas, JR, už nuopelnus stiprinant kultūrinį Čikagos ir Vilniaus bendradarbiavimą apdovanotas Žygimanto Augusto medaliu. Ketvirtadienį šį apdovanojimą Vilniaus Rotušėje S. Bazeckui įteikė sostinės meras Artūras Zuokas.

1990 m. S. Bazeckas įsteigė Čikagos ir Vilniaus miestų draugystės komitetą ir yra jo pirmininkas, konsultuoja tautinių kultūrų ir jų tarpusavio santykių klausimais JAV pareigūnus. 1992 m. S. Bazeckas buvo apdovanotas Gedimino III laipsnio ordinu.

Lietuvoje...

* **Bendrovė „Lietuvos energija“ atgaus** tik 49 Baltarusijos skolos už 1998-99 m. pateiktą elektros energiją. Tikimasi, kad bus atgauta apie 26,5 mln. dol. iš likusios 48 mln. dolerių skolos. Redakcijos šaltinių iš Seimo Socialdemokratinės koalicijos frakcijos teigimu, premjeras Algirdas Brazauskas turėjo galimybę susigrąžinti visą Baltarusijos skolą — jam tereikėjo nusiųsti į Baltarusiją ir susitikti su Baltarusijos premjeru. (LA, Elta)

* **Pasauli sukretė teroro išpuoliai** JAV sustiprino Lietuvos gyventojų norą įstoti į NATO, teigia sociologai. Kaip rodo bendrovės „SIC rinkos tyrimai“ atlikta gyventojų apklausa, po teroro aktų JAV Lietuvos įstojimui į NATO šiuo metu pritarė net du trečdaliai apklaustųjų (63.1 proc.). 20 proc. apklaustųjų narystei NATO nepriitaria, 17 proc. neatsakė arba neturi nuomonės. Gegužę surengtos apklausos duomenimis, Lietuvos narystę NATO rėmė 45.5 proc., jai nepritarė 31 proc., nebuvo apsisprendę 23.6 proc. apklaustųjų. (BNS)

* **Trečiadienį atstatyti** no žemės ūkio ministras Kęstutis Kitiškis. Tam pritarė ir atstatytinimo pareikšimą priėmęs premjeras Algirdas Brazauskas, ir į ministro postą K. Kristinaitį delegavusios Socialliberalų partijos vadovai. (R. L. Elta)

* **Atskleidžiami savo veiklą nuslėpę sovietų specialieji tarnybų parankiniai**: pradėta skelbti buvusių sovietinių specialieji tarnybų agentų pavardes. Pirmu viešai įvardytu KGB bendradarbiu tapo dabartinis draudimo bendrovės „Baltijos garantas“ teisininkas skyriaus viršininkas, buvęs Lietuvos krašto apsaugos ir policijos pareigūnas 49 metų Algirdas Krasauskas. (LR, Elta)

* **Buvę tremtiniai, Vilniuje esančių globos namų „Tremtinų namai“ gyventojai** iš savo pensijų paaugojo 935 litus Valdo rūmų atstatymui. Kai kurie tremtiniai iš savo pensijų rūmų atstatymui skyrė po 10 ar 50 litų. 101-erių metų buvęs Alytaus mokytojų seminarijos direktorius Juozas Miculis paaugojo 100 litų, o Anelė Lukoševičiūtė prisidėjo net 400 litų auka. Buvusių tremtinių teigimu, jie „aktyviau remia bet kokią Lietuvos valstybinę ir įsitvirtinimo pasaulyje reiklą“. Globos namų gyventojai su palatais, raginamais priimti Lietuvą į NATO, stovėjo prie prezidentūros, kai vyko NATO valstybių parlamentinė asamblėja. (BNS)

* **Lietuvos generalinė prokuratūra kreipėsi** į JAV teisėsaugos institucijas, prašydama išduoti buvusį kaunietį Vidmantą Leonardą Čepšį, gyvenusį Amerikoje Telmaščiuko pavarde. Turima duomenų, jog jis Amerikoje pardavinėjo narkotikus, pagimtus Kauno rajone, Lapių gyvenvietėje, netlegaliai veiksloje narkotikų gamybos laboratorijoje. Manoma, jog Lapių pagaminama produkcija, pareiške Izraelio užsienio reikalų ministras Shimon Peres. Sakoma, tai buvo padaryta „per kelias valandas“, praėjusias nuo baisiojo antradienio JAV.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Kabulas. Afganistano islamologai ketvirtadienį priėmė nutarimą, kuriuo prašo tarptautinio teroristo Osama bin Laden išvykti iš valstybės savo noru. Ulemai priėmė ir kitą nutarimą, kuriuo raginama pradėti džihadą (šventąjį karą), jei JAV puls Afganistaną, sakė mulla Mohammad Muslim Haqqani, aukštesniojo mokslo ministro pavaduotojas. „Jie paprasčiausiai Talibano įtikinti bin Laden deramu laiku ir savo paties valia išvykti iš Afganistano. Jie taip pat sakė, kad jei JAV užpuls Afganistaną, kiekvieno musulmono pareiga bus stoti į džihadą“, sakė jis. Nutarimai buvo priimti baigiantis dvi dienas trukusiam tūkstantį teologų iš visų 32 Afganistano provincijų susirinkimui, kurį aukščiausiasis Talibano vadas, mulla Mohammad Omar sušaukė įsakui del Osama bin Laden paskelbti.

Vašingtonas. Baltieji rūmai pareiškė nepasitenkinimą Afganistano teologų nutarimu, kuriuo Osama bin Laden prašomas savo noru išvykti, ir dar kartą pareikalavo kuo skubiau jį išduoti. „Jis (nutarimas) neatitinka Amerikos reikalavimų. Visame tame slypi kur kas daugiau, nei leidimas vienam žmogui savanoriškai išvykti, turbūt, iš vieno saugaus prieglobsties į kitą“, sakė Baltųjų rūmų atstovas spaudai Ari Fleischer. „Atėjo laikas pareikšti, o ne žodžiams. Prezidentas reikalauja, kad būtų išduoti pagrindiniai teroristinės organizacijos „Al-Qaeda“ nariai, tarp jų ir Osama bin Laden, o Talibanas užduotį visus teroristų mokymo stovyklas Afganistano teritorijoje. Amerika neketina atsisakyti šių reikalavimų“, pabrėžė jis.

Islambadas. Pakistano Užsienio reikalų ministerija pareiškė negalinti komentuoti Afganistano ulemų (teologų) sprendimo pasiūlyti Osama bin Laden išvykti, nes dar reikia išsiaiškinti visos ulemų fatvos (išado) detales. „Nesame tikri dėl kio nors išsakyti, nes jie turi savo „metodą“, sakė ministerijos atstovas ir nieko daugiau nepaaiškino. Paklaustas, ar Pakistanas priims bin Laden, jis atsisakė komentuoti. Pakistanas didžiausios islamo partijos vadas Talibano teologų nutarimu del Osama bin Laden pavadino šviesos spinduliu. „Tai gali būti išsigelbėjimas“, sakė dešiniųjų partijos „Jamaat-e-Islami“ vadas Qazi Hussain Ahmed.

Detroit, Michigan. Trečiadienį JAV buvo suimti trys vyrai, kuriems pareikšti kaltinimai dėl suklastotų dokumentų turėjimo — pirmieji kaltinimai, kurie gali būti susiję su draudimo savaite įvykių teroro išpuoliais prieš JAV taikinius. Trečioje Federalinio tyrimų biuro (FBI) agentai suėmė 33 metų Ahmed Hannan, 32 metų Karim Koubriti ir 21 metų Farouk Ali-Halmodu. Suimtujų pilietybės kol kas neišaiškintos. „Jie teigė esą marokiečiai“, pareiškė specialusis agentas Hank Glaspie. Tačiau apklausos metu įtariamieji taip pat pareiškė atvykę iš Albanijos ir Irano. Suimtieji turėjo suklastotus dokumentus, įskaitant JAV imigracijos blankus ir vieną vizą.

Vašingtonas. Pentagonas trečiadienį davė įsakymus perimti apie 100 JAV karo lėktuvų ir trečiasias lėktuvų, kad pasirengtų duoti atkirtį ir teroro išpuolius, už kuriuos JAV prezidentas George W. Bush pažadėjo negailestingą apšaudą. Nuo ketvirtadienio mažiausiai 10 naikintuvų, bombonešų, degalų gabenimo lėktuvų ir radarų orlaivų išvyko ten iš anksto jiems parengtą koridorių. Jie turi sustiprinti Amerikos kariuomenės grupuotę, dislokuotą bazėse Saudi Arabijoje, Kuvaite ir Bahreine, kurią sudaro apie 25,000 žmonių. Viduržemio jūros, Persijos įlankos bei Indijos vandenynė gali būti sutelkta iki 500 JAV karo lėktuvų. Gynybos departamentas atstovai sakė, kad žinybos sekretorius Donald Rumsfeld planuoja duoti iš įsakymus karo lėktuvams dislokuoti. Šiais įsakymais bus pradėta karinė operacija „Operation Infinite Justice“. Pentagono strategams šiuo metu tenka galvoti, kaip užtikrinti, jog taikiniai pasirodys įsiaiškinti. Kalbama, kad O. bin Laden Afganistane nuolat keliauja iš vienos vietos į kitą. „Kokia bus nauda, jei 2 mln. dolerių vertės raketa smogims į 10 dolerių vertės palapinę ir pataikysime kupranugariai ir užpakali“, praėjusį savaitę per privatų pokalbį su Kongreso nariais klausė G. W. Bush.

New Yorkas. Tarp nurodomų galimų beveik 6,000 teroro aktų New Yorke ir Vašingtone aukų yra apie 2,000 užsieniečių iš 65 valstybių. Daugiausia tarp laikomų dingusių bus žinios yra Nyderlandų gyventojų — 400 žmonių, britų — nuo 200 iki 300 žmonių, indų — 200, kolumbių — 208, pakistaniečių — 200, izraeliečių — 133, sveikarų — 100 ir rusų — 96. Šiame sąraše yra 1 ar 3 baltarusiai ir 1 ukrainos pilietis. Tarp dingusiųjų be žinios yra ir viena Lietuvos pilietė, dirbusi New Yorko dangoraižyje.

Minskas. Antrą kartą išrinktas Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka ketvirtadienį pradėjo eiti valstybės vadovo pareigas. JAV bei daugumos Vakarų valstybių ambasadoriai ketvirtadienį boikotavo inauguraciją, nes rinkimus laiko nesąžiningais. Daugumos Vakarų valstybių ambasadoriai taip pat nusprendė nedalyvauti, tačiau į iškilmingą ceremoniją atsinešė savo pavaduotojus. Tuo tarpu Rusijos prezidentas Vladimir Putin nusiuntė A. Lukašenką sveikinimo laišką. „Mūsų valstybės atkakliai dirba, siekdamas konsoliduoti brolišką draugystę, bendradarbiavimą bei santykius Rusijos ir Baltarusijos sąjungos viduje“, sakoma laiške.

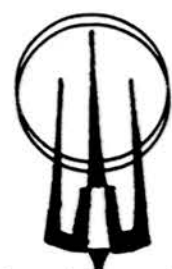
Bagdadas. Irako prezidentas Saddam Hussein ketvirtadienį „iš humanitarinių paskatų“ pasiūlė JAV pagalbą likviduoti praėjusio antradienio teroro išpuolius Vašingtone ir New Yorke padariusius. „Sakau Amerikos žmonėms: jei jiems reikia Irako specialistų pagalbos, irakiečiai iš humanitarinių paskatų galėtų suteikti pagalbą“, sakė S. Hussein.

Jeruzalė. Palestininis prezidentas Yasser Arafat užkrito keliai išpuoliams prieš Izraelį, pareiškė Izraelio užsienio reikalų ministras Shimon Peres. Sakoma, tai buvo padaryta „per kelias valandas“, praėjusias nuo baisiojo antradienio JAV.

KALENDORIUS

Rugsėjo 21 d.: Šv. Matas apaštalas, evangelistas; Geistautas, Mantautas, Mantvilas, Geistas, Vilkintė, Viskintė.
Rugsėjo 22 d.: Digna, Kintautas, Mauricijus, Tarvinas, Tomas, Virmanė (Virma).

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

KAS NAUJO EUROPOJE?

Kazys Baronas, Vokietija

Du didesnius Europos sportinius įvykius norėčiau pažymėti — tai futbolo atrankinės rungtynės 2002 pasaulio pirmenybėms Japonijoje ir Pietų Korėjoje bei „Senjo žemyno“ vyrų krepšinio pirmenybės.

Pradėsiu mūsų tautinių sportu — krepšiniu. Pasekmės anapus Atlanto lietuviams yra žinomos, tad nenagrinėsiu Lietuvos penketuko liūdną valandų, nes pralaimėjimo priežastį turės ieškoti tos sporto šakos žinovai. Ir po savaitės negaliu suprasti, kaip galima buvo susilaikyti tokio mūšikių nuosmukio, kadangi vokiška žiniasklaida neskaitė Latvijos prie favoritų, priskirdama prie jų Sidnio bronzos medalio laimėtojų gintarų kraštą. Taigi, kaip galima buvo pralaimėti Latvijai net 76:94 tšk.?! Tad „sudiev“ ateinančiais metais pasaulio pirmenybėse JAV!

Vokietijos televizijos sporto kanalas rodė tik savo valstybės rungtynes, kurių viršūnės stovėjo susitikimas su Graikijos penketuku. Atrodė, kad „Hellas“ sutriuškins „Germanus“, nes graikai jau 6 min. pirmavo 0:15, vėl 17 min. 20:40. Manding, vokiečiai sporte labai dažnai naudoja tokius posakių: kamuolių yra apskritas, futbolas žaidžiamas 90 min., krepšinis 40 min., kas kovoja — gali pralaimėti, bet kas nekovoja — tas iš anksto jau pralaimėjo. Nors po pertraukos išėjo tie patys žaidėjai, tačiau pats žaidimas apsisuko 360 laipsnių, nes vokiečių laimėjimo ryžtas jau 23 min. sumažino pasekme iki 40:47, o rungtynių pabaigoje tiesiog sekundoms besikeičiant pasekmei, nes likus 6 sek. pasekmė buvo 78:75 vokiečių naudai. Graiko pražanga, du metimai ir 80:75. Vokiečiai apsikabinę džiaugėsi, laimingai atlaikė krepšinio „dramą“. Po vokiškos pergalės spauda rašė, kad į ketvirtą etapą nepateko tokios krepšinio „tvirtovės“ kaip Lietuva, Italija, kai tuo tarpu Vokietija tarptautinėje plotmėje nevadina didelio vaidmens. Jos padėtis gerokai pasitaisė įsijungus dviem NBA krepšininkams A. Novickiui ir Vokietijos pilietybę priėmusiam Bradley iš „Maverick“ klubo.

Rašau dar prieš pirmenybių baigmę, tad skaitant šias eilutes naujo Europosmeisterio vardas skaitytojams bus jau žinomas. Jis vadinasi Jugoslavija. Stebėjau Estijos-Jugoslavijos rungtynių ištrauką (58:113), tad esu tikras, kad Belgrado atstovams nepasipriešins Rusija, ar Turkija. O gal prieš prancūzus, laimėjus vokiečiams, Vokietija su milžinu D. Novickiu pastatys stiprią uztvarą?

Antras, malonus pranešimas iš Kauno. Ilgai teko laukti pasekmės iš laikinosios sostinės, nes televizijos aparate paspaudus „Information“ mygtuką, ilgą laiką ekrane nebuvo pasekmės. Tik dešimtą val. vakaro malonus 0:0 skaičius, nurodant 7,000 žiūrovų skaičių. Vokietijos sportinė spauda rašė, kad tai buvo Galio kova su Dovydu, nes jau Italija tris kartus laimėjo pasaulio meistro vardą. Ši kartą

„nyktukas“ privertė Italiją „drebeti“, nes po lygiųjų, daug vilčių iš tos grupės turi Rumunija, galėdama užimti savo pogrupyje pirmą vietą.

Tačiau didžiausio netikėto įvykio futbolo pasaulyje susilaukė Vokietijos vienuolikė, pralaimėdama Miuncheno olimpiniam stadione Anglijos rinktinėi 1:5. Rungtynes televizijoje stebėjo 15 mln. žiūrovų, o Bavarijos sostinės stadione 63,000 futbolo sirgalių. Spekuliantai už bilietą reikalavo nuo 200 iki 500 dol. Skaudu buvo žiūrėti į vokiečių silpną žaidimą, tačiau širdį pakutendavo puikūs anglų deriniai, Oveno trys įvarčiai. Tik vieną kartą aukštesnė pasekmė 0:9 vokiečiai 1909 m. pralaimėjo anglams bei 1908 m. Berlyne 1:5 ir 1938 m. Reicho sostinėje pasekmė 3:6. Spaudoje pasipylė skaitytojų laiškai, reikalaujant klubams Anglijos pavyzdžiu steigti futbolo bendrabičius, auginant juose jaunąją kartą. Negalima iš žaidėjų reikalauti pergalių, jeigu beveik kiekvienas klubas savo eilėse turi „milijonierius“ 5-6 svetimtaučius, o pvz., aukščiausios Vokietijos lygos Cottbuso vienuolikė „sudaro net... 10 svetimtaučių!“

Džiaugsmas Lenkijoje, kuri po pergalės prieš Norvegiją užsitikrino dalyvavimą pasaulio futbolo pirmenybėse. Vieną įvartį pelnė Nigerijos gyventojas, priėmęs Lenkijos pilietybę. Jis žaidžia Graikijos klube, nes Lenkijos „Polonia“ vienuolikėje jis rungtynėse buvo pravaržiuojamas, dažnai apmėtomas bananais ir apelsinais. Vokietijos aukščiausioje lygoje pirmąją Dortmund, o Bavarijos Fiurth prieš Augsburgą.

LIETUVOS MOTERYS — EUROPOS KREPŠINIO PIRMENYBĖSE

Rugšėjo 14 d. Prancūzijoje prasidėjo Europos moterų krepšinio pirmenybės, kuriose Lietuvos krepšinio garbą gina ir mūsiškių rinktinė, norinti pasirodyti geriau negu vyrai, kurie sugebėjo likti ketvirtuke nuo 9 iki 12-tos vietos iš 16 komandų.

Pas moteris rungtyniauja 12 valstybinių rinkinių, kurios suskirstytos į dvi grupes po šešias ekipas. Pirmosios keturios iš jų patekė į ketvirtfinalį. Atrodė, kad mūsiškės pavysk tai padaryti, nes pirmose trijose rungtynėse jos pasiekė dvi pergalės. Pirmąją dieną Lietuva įveikė Graikiją 78:75, o antrąją nugalėjo ir gan stiprią Čekiją 82:80.

Sekmadienį lietuvių kovojo su šių pirmenybių favoritėmis — Rusijos krepšininkėmis ir joms užkūrė gerą pirtį. Tačiau tik rungtynių baigmę jos turėjo pripažinti varžovėms pranašumą, pralaimint 70:78. Likus penkioms minutėms iki rungtynių pabaigos, lietuvių dar vedė 51:44. Kuomet buvo likusios dvi minutės Lietuvos krepšininkės pirmavo keturi taškais. Tada jos padarė klaidų ir pralaimėjo, tačiau parodė, kad gali kovoti ir prieš stipriausias komandas. Mūsiškės labai truko Agnės Abromaitės, kuri antrame kėlinyje

LFK „Lituanicos“ („Liths“) pagrindinė vyrų komanda Lemonte po pirmųjų rungtynių „major“ divizionoje. Iš k. į eil. — S. Coldwell, V. Žuromskas, L. Tamaj, M. Micell, L. Jakovlevas, D. Smulkys, Ž. Čenys, II eil. — A. Glavinskis, N. Puškorius, J. Berutti, A. Salkauskas, T. Mačiulis, M. Palaima, E. Trinkūnas, S. Leschies ir G. Jarmalavičius. Nuotr. Ed. Šulaitis

„LITUANICA“ — „MAROONS“ 4-4

Rugšėjo 16 d. Elmwood Parko H. S. stadione „Lituanicos“ vyrų pirmoji vienuolikė sugebėjo išplėsti vieną tašką iš „Maroons“ futbolininkų, kurie buvo 2000-2001 metų „Metro“ lygos „major“ diviziono vicečempionais. Tai buvo antrosios mūsų vyrų rungtynės geriausioje Čikagos bei apylinkių komandų grupėje ir mūsiškių gana geras pasirodymas teikia nemažą vilčių ateičiai.

Ši kartą pasikartoję ta pati bėda su „Lituanicos“ vartininku, kuris, kaip atrodo, neturi duomenų aukštesnio lygio komandų susitikimuose. Sunku būtų patikėti, kad jis galėjo praleisti visus keturis „Maroons“ futbolininkų šūvus pirmame kėlinyje. Jo rezultatas 1-4 mūsiškių nenaudai.

Po dviejų įvartų pasekmė buvo sušvelnėjęs Tomas Mačiulis, ženklines 1-2. Tada atrodė, kad mūsų vyrai jau pradėjo įgauti daugiau pasitikėjimo savimi ir labiau kovos dėl pergalės. Bet tada vėl „Maroons“ pelnė du lengvus įvarčius, kuomet pora klaidų padarė „Lituanicos“ gynimas lyg leisdamas savo sugebėjimus parodyti mūsų vartininkui. Bet, kaip paprastai, jis buvo bejėgis.

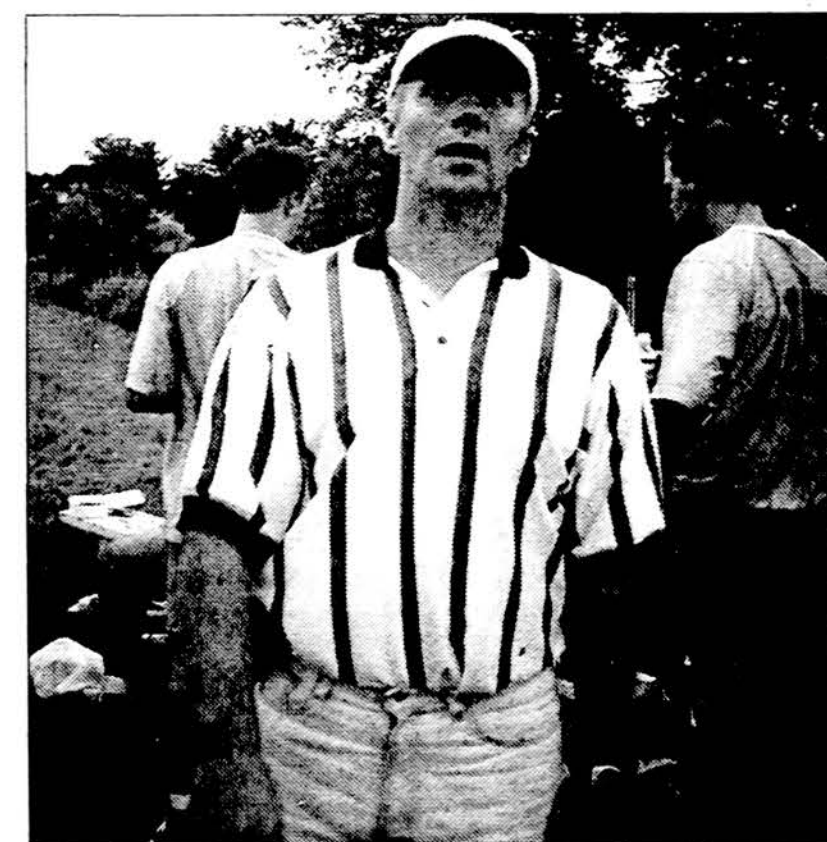
Antrame kėlinyje vaizdas gerokai pasikeitė. „Lituanicos“ vyrai patys šoko gelbėti padėti ir stipriai pulti varžovus, visai netausojant savo jėgų. Tas tuoj pat atnešė apčiuopiamas pasekmes. Po traumos komandon vėl įsijungęs geriausias įvartų medžiotojas Laimonas Bytautas, ženklino 2-4, o tolimų baudų mūšimo specialistas nepraleido progos priartėti iki 3-4.

Tada užvirė žūbtinė kova ir mūsiškiai per paskutines 20 minučių stipriai puolė „Maroons“ vartus. Varžovai nieko kito nesugebėjo kaip tik gintis. Pora kartų mūsiškiai nepajėgė pataikyti į tuščius vartus, o pora mirtinų smūgių sulaukė „Maroons“ vartininkas. Tačiau Linui Jakovlevui vis tiek pavyko kamuoli nukreipti į varžovų vartų tinklą ir išlyginti 4-4. Paskutinėje minutėje L. Bytautas sugebėjo dar kartą įmušti į „Maroons“ vartus, tačiau šio įvarčio kažkodėl teisėjas ne-užskaitė.

Tačiau, jeigu bent vieną kamuolį mūsiškis vartininkas būtų sulaukęs, „Lituanica“ į namus būtų parsivežusi ne vieną, o tris taškus. Reikia pažymėti, kad šiose rungtynėse abi komandos pasiekė daugiausia įvartų ne

gu kitos praėjusio sekmadienio susitikimuose. Štai, kitų „major“ lygos rungtynių pasekmės: „Eagles“ — „Lightning“ 3-2; „United Serbs“ — „Schwaben“ 3-2; „Vikings“ — „Green-White“ 2-1; „Kickers“ — „Legovia“ 2-1.

Praėjusio sekmadienio „Lituanicos“ — „Maroons“ rungtynėse mūsiškis treneris Gediminas Jarmalavičius labiau išskyrė tris žaidėjus — Gytį Kavaliauską, Tomą Mačiulį ir

LFK „Lituanicos“ pirmosios komandos treneris Gediminas Jarmalavičius labai stengiasi, kad komanda kuo geriau pasirodytų „major“ diviziono pirmenybėse. Nuotr. Ed. Šulaitis

vyks spalio 27 d. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje. Šokiams gros brolių Švabų orkestras. Norintieji šiame pokylyje dalyvauti, kvietiami registruotis pas Laimą Glavinskienę, telefonu 630-323-6302. Ta proga yra platinami laimėjimų bilietėliai.

ŠI SEKMADIENI PIRŠ „VIKINGS“

Rugšėjo 23 d. „Lituanicos“ vyrai varžysis aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro, Lemonte. Rungtynių pradžia — 3 valanda; prieš tai — rezervinių komandų susitikimas. Varžovais — „Vikings“ klubo futbolininkai. Reikia pasakyti, kad „Vikings“ yra labai stipri ekipa, praėjusiose pirmenybėse atsistojusi ketvirtyje vietoje iš 10 komandų. Įdomumo dėlei, galima pažymėti, jog tada pirmoje vietoje „United Serbs“, o po jo — „Maroons“ ir „Green-White“.

Iki šioliai „Vikings“ yra laimėjęs dvi rungtynes ir turi 6 taškus. Todėl mūsiškiai su jais turės gerai pakovoti. Norisi pakviesti visus futbolą mėgėjus ateiti į šias rungtynes ir garsiau paraginti

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesuindame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atitinkamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

MARIUS KATILIUS, M.D.

CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandhealth.com

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. S. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-223-9965
Valandos pagal susitarimą

Floridoje, rugšėjo 8 d. Ten mūsiškių šoko dvi poros, kurių buvo 70 porų tarpe iš 33 valstybių.

Kauniečiai: Arūnas Bizokas ir Edita Dainiūtė čia užėmė penktąją vietą, o kita pora irgi iš Kauno Donatas Vėželis ir Lina Chatkevičiūtė — dešimtają.

Kaip rašo šio pasaulio čempionato teisėja dr. Norvaišienė, pirmoji lietuvių pora galėjo užimti antrąją vietą, nes ji visus aukščiau už ją atsistojusius šokėjus anksčiau yra įveikusi. Iš dalies jos pasirodymas ir nebuvo labai aukšto lygio, nes negalėjo per kelias dienas apsiprasti su laiko pasikeitimu.

Gerai pasirodė ir antroji Lietuvos pora Vėželis ir Chatkevičiūtė rugšėjo 5 d. ten pat vykusiose JAV „atvirose“ standartinių šokių pirmenybėse. Čia, dalyvaudant daugiau nei 80 porų, lietuviai finale užėmė ketvirtą vietą, kas dr. Norvaišienės nuomone, yra didelis laimėjimas Lietuvai.

E. Šulaitis

„LITUANICOS“ VETERANAI ĮVEIKĖ „UNITED SERBS“

Be pralaimėjimo eina „Lituanicos“ veteranų vienuolikė, pirmenybių rungtynes žaidžianti šeštadienį. Rugšėjo 15 d. pas save „Lituanicos“ veteranai įveikė „United Serbs“ 2-1. Pirmąjį įvartį varžovai įsimušė patys, o po to pasižymėjo Petras Šmigelskis. Kuomet buvo likusios pora minučių iki rungtynių pabaigos, varžovams pavyko pasekmę sušvelninti. Dabar veteranų sąskaitoje jau 4 pergalės ir vienos lygiosios. Jei gu ir toliau taip jie stengsis, pirmą kartą klubo istorijoje veteranų vienuolikė gali tapti prizininke. Rugšėjo 22 d. veteranai kovos prieš „Lightning“ Yorkville, IL.

ARTEJA FUTBOLU KLUBO „LITUANICOS“ METINIS POKYLIS

Futbolo klubas „Lituanica“ pradėjo ruoštis 51-jam savo metiniam pokyliui, kuriuo bus pradėtas antras klubo veiklos penkiasdešimtmetis. Ši metinė šventė — pokylis

* Lietuvoje tik 3 procentai automobilių yra nauji. Šiuo rodikliu Lietuva lenkia tik Albaniją. Estijoje naujų automobilių skaičius siekia iki 20 proc. Tačiau automobiliais prekiaujančių firmų atstovai įžvelgia ir pliusų — apmirusi rinka turi nemenkas vystymosi perspektyvas. (KD, ELta)

AR GAUSIM PAKVIETIMĄ Į NATO

ZENONAS PRŪSAS

Ar Lietuva bus kitais metais pakviesta tapti NATO nare, ar ne, priklausys nuo daugelio veiksnių ir aplinkybių, įskaitant mus pačius. Tarp jų bene svarbiausias yra prezidento George W. Bush apsisprendimas šiuo klausimu. Jam daug įtakos turės kitų NATO valstybių vadovai, jo pagrindiniai patarėjai, ypač daug galios turintis Senato užsienio reikalų komitetas. Juk prezidentas nieko nedarys, jei atrodys, kad jo padarytas sprendimas bus atmetas tame komitete. Taigi, atrodo, kad Senato užsienio reikalų komitetas turės raktą ir sprendžiamąjį balsą, ar Lietuva bus pakviesta. Tiesa, šio komiteto rekomendacija turės būti patvirtinta dviem trečdaliais viso Senato balsų, bet, jei ji bus priimta komiteto didele balsų dauguma, visas Senatas gal priims be didesnių ginčų. Juk kiekvienas senatorius negali tiksliai išstudijuoti visų Senato svarstymams pristatomų įstatymų ar rezoliucijų projektų, tad paprastai pritaria jau kitų savo kolegų atitinkamuose komitetuose išstudijuotiems sprendimams.

Kokia gi yra šio taip galingo komiteto dabartinė sudėtis? Šiuo metu jame yra 10 demokratų ir 9 respublikonai. Komiteto pirmininkas yra demokratas Joseph Biden, Jr., atstovaujantis Delaware valstijai. Iš respublikonų rangų vyriausias yra Jesse Helms, atstovaujantis North Carolina. Kiti nariai yra:

demokratai: Paul Sarbanes (Maryland); Christopher Dodd (Connecticut); John Kerry (Massachusetts); Russell Feingold (Wisconsin); Paul Wellstone (Minnesota); Barbara Boxer (California); Bill Nelson (Florida); Robert Torricelli (New Jersey) ir John Rockefeller IV (West Virginia);

respublikonai: Richard Lugar (Indiana); Charles Hagel (Nebraska); Gordon Smith (Oregon); William Frist (Tennessee); Lincoln Chafee (Rhode Island); George Allen (Virginia); Sam Brownback (Kansas) ir Mike Enzi (Wyoming).

Peržvelgiant sąrašą, krinta į akį, kad jame nematyti gausiau lietuviams apgyventų valstijų, būtent, Illinois, Michigan, Ohio, Pensilvanija ir New York. Bet yra daug valstijų, kuriose yra mažesnių lietuvių bendruomenių: Maryland, Connecticut, Massachusetts, Wisconsin, California, Florida, New Jersey, Indiana, Oregon, Virginia ir Nebraska. Šiose valstijose gyvenančių lietuvių pareiga sueti su čia paminė-

tais jų valstijų senatoriais ir paprašyti, kad jie remtų Lietuvos kandidatūrą į NATO. Kai kurie tų valstijų senatorių jau dabar yra mums palankūs, pavyzdžiui, Lugar iš Indiana ir Gordon Smith iš Oregon. Tikėkimės, kad Washington lietuvių aplankys senatorių Allen, o New Jersey lietuvių — Robert Torricelli. Kai dar tebebuvo Kongreso, o ne Senato nariu, Torricelli mums šiuo klausimu buvo nepalankus, bet gal jo nuomonė būtų galima pakeisti, itikinant, kad tai naudinga Amerikai, nes Lietuvos priklausymas NATO užtikrintų taiką visoje Rytų Europoje, kur taikai graso ne tik Rusijos, bet ir Gudijos Lukšenkai. Juk tai yra nenuspėjamas diktatorius. Ką gali žinoti: su Putin paraginimu ar palaiminimu, vieną dieną jis gali pabandyti „atsiimti seną gudų miestą — Vilnių“. Europa turėtų naujus Balkanus.

Buvo rašyta, kad tik keletas Minnesota lietuvių apsilankymo pas tą valstiją atstovaujantį senatorių Wellstone dėka, jis buvo patrauktas į mūsų pusę NATO klausimu. Todel gali taip pat pavykti ir kitų valstijų lietuviams. Labai galima, kad dėl Senato persiorganizavimo Jesse Helms nebėra užsienio reikalų komiteto pirmininku. Jis yra daugiau ne-gu mūsų draugas ir didelis NATO plėtros šalininkas. Nebūdama pirmininku, jis nebūtų tiek daug įtakos, todėl reikia daugiau dėmesio atkreipti į dabartinį pirmininką Joseph Biden, Jr. Teko skaityti, kad jis yra už NATO plėtimą, bet neaišku, ar tai įjungia ir Baltijos valstybes.

Kadangi, bent mano asmeniškai galvojimu, Senato užsienio reikalų komiteto palankumas ir mūsų pusę yra vienas svarbiausių mūsų uždavinių pakeliui į NATO, visiems „Draugo“ skaitytojams siūlau pradėti laisvą rašymo vaju, ne tik prezidentui Bush, bet ir visiems šio komiteto nariams. Būčiau labai laimingas, jei kiekvienas jų iki lapkričio 1 dienos gautų po tūkstantį laišku. Lapkričio mėnesio data yra svarbi dėl to, kad tą mėnesį susitiks prezidentas Bush ir Putin apsvaistinti ABM sutarties ir galbūt NATO plėtros. Turime daryti viską, kad per tą susitikimą prezidentas Bush nenusileistų Putin mūsų sąskaita, jei pastarasis nusileistų ABM sutarties klausimu. Laiškai galėtų būti labai trumpi, pavyzdžiui, Honorable (Senatoriaus vardas ir pavardė)

Senate Office Building
Washington, D.C. 20510
Dear Sir:
Please support the enlargement of NATO, while including Lithuania, Latvia and Estonia as new members. This would be in the interest of the United States, because it would insure peace and stability in all of Eastern Europe.
Sincerely,
(Parašas ir adresas)

Tikiuosi, kad šis mano pasiūlymas tik papildys jau vykdomą laisvą rašymo akciją dėl pakvietimo į NATO. Būdamas optimistu ir kartu realistu, taip pat tikiuosi, kad kiekvienas Senato užsienio reikalų komiteto narys gaus daugiau, negu tik po vieną laišką.

Kitas į NATO pakvietimo veiksnys yra Lietuvos pasirodymas šiam žingsniui: karinis ir ekonominis. Kiek tenka skaityti spaudoje, Lietuva tarp kitų kandidatų yra geriausiai pasiruošusi kariniu atžvilgiu. O ar yra pasiruošusi ekonominiu atžvilgiu? Ar ji yra išsavinusi laisvos rinkos ekonomiką, ko yra beveik reikalaujama iš visų NATO narių, ar yra tik socialistinė pašalpa (welfare) valstybė? Užsienio spaudoje Lietuva yra pristatoma kaip nuo Estijos ir Latvijos atsilikusi valstybė. Pagal „Economist“, tai atsitikė dėl to, kad, po nepriklausomybės atgavimo valdę, buvusių disidentų buvę neveiksmingi ir per daug gincijęsi, o juos pakeitę, buvusieji sovietiniai politikai, pasilaikę blogus papročius: gobšumą, viršrinkavimą, slaptumą (rugsėjo 1 d. psl. 23). Man, gerai atsime-nančiam vadinamajai „tarpkari-“ Lietuvos laikotarpiu, sunku suprasti, kaip tuo laiku valstybė, surinkdama daug mažiau mokesčių negu dabar, sugebėjo subalansuoti biudžetą. Nesiskolindami pinigų iš užsienio, apmokėdavo tarnautojams algas, statė mokyklas, plentus, tiltus ir dar likdavo pinigų investavimui į Lietuvos pramonę, kad būtų sukurta naujų darbo vietų. O dabar iš mokesčių surinktų pinigų ne užtenka net biurokratijos algoms ir kitoms išlaidoms apmokėti. Reikia skolinis iš užsienio. Ar Brazauskas sugebės išvesti kraštą iš šio akligatvio? Abejotina. Per savo interviu „Respublikoje“ rugpjūčio 14 dieną jis pasitenkino buvusių prieš jį valdžioje kritika, bet vengė kalbėti apie tai, ką jis pats konkrečiai galvoja daryti. Tik žada mažinti ar bent nedidinti valstybės skolų, bet dėl to ekonomikai kraštas neatsigauna. Pagal Larą Bielinį („Darbininkas“) jis nieko nekalbėjo apie ūkio plėtrą. Gal čia ir yra didžiausia mūsų klūti, ne tiek įstojimui į NATO, kiek įstojimui į ES ir

Pagerbiant zuvusiuosius New Yorke, Vašingtone ir Pensilvanijoje, Lietuvoje rugsėjo 14 d. paskelbta Gedulo diena — valstybinės vėliavos iškeltos su gedulo ženklais, Vilniuje buvo skambinama baznyčių varpais ir šis bausis įvykis prisimintas kitais būdais. G. Žilinsko (Elta) nuotr.

REQUIEM TERORO AUKOMS

Lietuvos nacionalinė filharmonija atsiliepė į kilnų žyminio Vokietijos pianisto ir dirigento Justus Frantz sumanytą surengti gedulingą koncertą milžiniškos teroro atakos Jungtinėse Amerikos Valstijose aukoms atminti.

Koncertas vyko rugsėjo 14 dieną Hamburge, Šv. Mykolo bažnyčioje. Skambėjo Volf-gang Amadeus Mozart „Requiem“.

Šį kūrinių atliko J. Frantz diriguojamas tarptautinis jaunimo orkestras „Tautų filharmonija“. Kauno valstybinis choras (meno vadovas ir dirigentas profesorius Petras Bingelis) ir solistai iš Lietuvos — Regina Maciūtė (sopranas), Inesa Linaburgytė (mezzosopranas), Audrius Rubežius (tenoras), Vladimiras Prudnikovas (bosas).

Į Hamburgo Šv. Mykolo bažnyčią koncerto metu pagerbti teroro aukų atvyko Vokietijos politikai, menininkai, užsienio šalių diplomatai, žurnalistai.

Koncertą tiesiogiai translia-

sustabdymui — jaunų žmonių bėgimo iš Lietuvos. Brazauskas kol kas dar neįrodė, kad jis yra laisvos rinkos ekonomikos šalininkas.

vo pagrindinės Vokietijos bei užsienio televizijos bei radijo stotys. (Elta)

AMB. V. UŠACKAS INDIANA IR KENTUCKY VALSTIJOSE

Š.m. rugsėjo 18 ir 19 d. LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas lankėsi Indiana bei Kentucky valstijose. V. Ušacką vizito pakvietė Indianapolio bei Louisville miestų nevyriausybinių užsienio reikalų komitetai. Vizito metu V. Ušackas perskaitė pranešimus tarptautinės visuomenės solidarumo su JAV kovoje prieš terorizmą bei Euro-Atlantinės integracijos klausimais, susitiko su vietos užsienio politikos žinovais.

Info.

* Lietuvoje lankėsi Rusijos transporto ministras Sergej Frank per susitikimą su prezidentu Valdu Adamku mi paragino kuo greičiau modernizuoti geležinkelius, kad geriau veiktų transporto koridoriai. Jis taip pat išsakė mintį, jog Rusijos negali neįsitraukti į Europos Sąjungoje padariniai Karaliaučiaus srities gyvenimui. (L2. Elta)

Atejo laikas „mėgėjams“ pasitraukti

Niekas jau nebeskaiciuoja, kiek kartų per pastaruosius kelerius metus žydai ir palestiniečiai buvo tiesiog „piversti susėti“ (daugiausia JAV pastangų dėka) prie derybų stalo, kiek kartų žadėjo nutraukti visus agresijos veiksmus prieš vieni kitus, bet pažadų neįsėję. Taika Artimuosiuose Rytuose yra toks retas paukštis, kad daugelis nesitiki sulaukti jo atskridimo. Neapkykta jau taip giliai įleido šaknis, kad reikėtų tiesiog viršmogiškų pastangų jas išrauti. Arba galbūt tokio stipraus sukrėtimo, kad tie nesutarimai prarastų didelę dalį pirmąsias svarbos.

Kai kas speliuoja, kad toks sukrėtimas kaip tik įvyko praėjusios savaitės antradienį, kai teroristų išpuoliai JAV-se sujaukė ne tik Amerikos, bet ir nemazos dalies pasaulio pažiūras į tai, kas iš tikrųjų mūsų gyvenime yra vertinga, ką galime pastumti į šalį. Žvelgiant iš šios tragedijos perspektyvos, palestiniečių ir žydų kovos padvelkia „mėgėjiškumu“. Tiesa, Izraelio kariuomenės patalpos ir kiti palestiniečių gyvenvietės ir nekaltų gyventojų kraują nudojo kasdienybę. O palestiniečių sviedžiamų akmenų kruša, juo labiau fanatiškų savizudžių sprogdomųjų bombų sėja siaubą, neapkykta ir kursto naujus smurto veiksmus, kurie sustabdo bet kokias abiejų pusių vadovybės pastangas spręsti nesutarimus taikiu būdu.

Problema padidina dar tai, kad žydų ir palestiniečių kovos jau nėra tik to mūsų planetos regiono reikalas. Artimėnės ir tolimesnės užsienio valstybės pasirenka stoti už vieną ar antrą kovojančiųjų pusę, tad visuomet kyla pavojus, kad kažkada tie sąjungininkai gali nebesipitenkinti tik karšta retorika, remiančia „savo pasirinktus“, bet aktyviai įsijungti į konfliktą. Niekam nėra paslaptis, kad Amerika tvirtai palaiko Izraelio pusę, net ir tuo atveju, kai reikėtų griežtai pasipriešinti kai kuriems žydų vyriausybės politikos aspektams. Palestiniečiai, be abejo, remia musulmonų kraštą, į neapkykta Izraeliui įjungdami ir nusistatymą prieš JAV-es. Tą labai akivaizdžiai parodė ir re-akcija į teroristų išpuolius New Yorke bei Vašingtone:

kai pasaulis skubėjo išreikšti savo pasipiktinimą ir užuojautą, nekurie musulmonų kraštai neslepė savo pasitenkinimo. Tuos reiškinius matėme ir Artimuosiuose Rytuose, nors palestiniečių vadai Yasir Arafat oficialiai pasmerkė teroristų veiksmus.

Visgi rugsėjo 18 d. iš Palestinos pasigirdo viltingų žinių, kad Arafat įsakė palestiniečiams sustabdyti visus karo veiksmus prieš žydus, net ir besiginant nuo jų išpuolių. Savo ruožtu, Izraelis pradėjo atitraukti savo tankus ir karines pajėgas iš palestiniečių teritorijos. Ar šį kartą paliaubų pažadai bus ištesėti? Reikia tikėtis, kad pesimistai nelaimės ir ši šurpanti tragedija Amerikos teritorijoje atneš bent kiek gero.

Taip bent išsireiškė JAV prezidentas George W. Bush, kuris šiuo metu deda daug pastangų, kad arabų pasaulio kraštai jungtųsi į kovą prieš pasaulinio masto terorizmą ir padėtų surasti to terorizmo kaltininkus. Kol kas ir musulmonų šalys žada padėti, bet — kai vel ateis laikas rinktis „puses“, dar klausimas, kiek tie pažadai bus veiksmingi.

Taciau nesibaigiančios žydų ir palestiniečių kovos yra tarytum kuras neapkykto lauzai, kuris anksčiau ar vėliau turi išsiplesti už Artimųjų Rytų regiono ribų. Tai nereikia, kad teroristų išpuoliai Amerikoje turi tiesiogiai rėšyti su Palestinos kovų veiksmams. Priešingai, Amerikai jaučiamas ir Afganistane (dar užsilikęs iš sovietų-afganistaniečių kovų), ir Irake, ir Libijoje, ir net Egipte, kurio vyriausybė iš esmės su Vašingtonu nebologai sutaria. Be to, kaip ne kartą pasitvirtino, daugeliu atvejų musulmonų kraštų vyriausybų palankumu Amerika per daug pasitiki nevertėtų, juo labiau, kad eilinių gyventojų nuomonės Vakarų pasaulio atžvilgiu visai kitokios.

Šiuo metu Vašingtonas ir kai kurios Europos valstybės stengiasi įtaigoti palestiniečių vadą Yasir Arafat, kad „sustabdytų savo teroristų išpuolius prieš civilius Izraelio gyventojus“, tuomet galbūt bus įmanoma susėti ir prie taikos derybų stalo. Tik kad dėl to patys raginimai daug švelniau skamba, kai kreipiamasi į Izraelio vyriausybę...

LR SEIMO IR JAV LB ATSTOVŲ KOMISIJOS POSĖDŽIAI

Nr 12 LIŪDA RUGIENIENĖ

Pastarojoje rugpjūčio mėnesio rezoliucijoje komisija kreipėsi į Pilietybės reikalų komisiją, Respublikos prezidentą ir LR Seimą, „ragindama kuo greičiau priimti Pilietybės įstatymo pakeitimo įstatymą, kuris lietuvių kilmės Lietuvos Respublikos piliečiams, išvykusiems iš Lietuvos po 1990 m. kovo 11 d., nepanaikintų Lietuvos Respublikos pilietybės jokių atvejų, o priėmusieji kitos valstybės pilietybę, nebūtų laikomi praradę Lietuvos Respublikos pilietybę“. Šioje rezoliucijoje taip pat buvo siūloma, jog „Pilietybės įstatyme nustatyti, kad Lietuvos Respublikos piliečių palikuonys LR piliečiais galėtų tapti be jokių papildomų

procedūrų, jei jie asmeniškai apsisprendė ir formaliai pareiškė pageidavimą“.

2000 metais rugpjūčio mėnesį Lietuvoje įvyko Pasaulio lietuvių seimas, kuris taip pat bendru visų kraštų atstovų pritarimu priėmė panašią rezoliuciją, kreipėsi į Pilietybės reikalų komisiją, Respublikos prezidentą ir LR Seimą, ragindami „Skubos tvarka pradėti Pilietybės įstatymo pakeitimo įstatymo priėmimo procedūrą, kad būtų suteikta galimybė lietuvių kilmės Lietuvos Respublikos piliečiams, išvykusiems iš Lietuvos po 1990 m. kovo 11 d. ir priėmusiems kitos valstybės pilietybę, išlaikyti Lietuvos Respublikos pilietybę“.

Komisija gavo iš Vidaus reikalų ministro atsakymą, kad yra sudaryta LR prezidento dekretu nr. 89 „Dėl komisijos sudarymo įvertinti LR teisės aktų pilietybės klausimais nuostatas bei jų taikymą praktikoje“. Šiai Pilietybės reikalų komisijai vadovauja Armanas Abramavičius. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šioje komisijoje atstovauja Gabrielius Žemkalnis, PLB atstovas Lietuvoje.

Šį pavasarį LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisija susilaukė daug laišku iš tėvynainių, apleidusių Lietuvos Respubliką ir prašančių padėti. Laiškuose atsispindėjo daugelis jausmų ir išgyvenimų dėl gimtojo krašto pilietybės netekimo. Tai lietė ne tik juos pačius, bet ir nepilnamečius vaikus. Mums jų prašymai labai gerai suprantami. Vykdami į posėdžius šią vasarą birželio mė-

nesį, nusivėžėme daugiausia kaip dvyliką šimtą parašų, surinktų per trumpą laiką Čikagoje, su prašymu, kad pilietybė nebūtų atimta.

Birželio 6 d. komisija kaip tik ir numatė posėdį šia tema. Vos posėdžius pradėdant, ryte pas mus atvyko LR Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, kuriam atidavėme trečiosios bangos išeivių prašymą ir parašus. Vėliau šiuo klausimu kalbėjome televizijos ir radijo laidoje. Per Lietuvos radijo vieną dieną buvome transliuojami net dešimt kartų, apskaičiuojama, kad girdėjo apie vienas milijonas Lietuvos gyventojų.

Posėdyje padaryti pranešimus komisija pakvietė komisijos nari Arminą Lydeką, LR Pilietybės įstatymo pataisų rengimo vadovą ir LR prezidento patarėją Armaną Abramavičių, PLB atstovą Lietuvoje Gabrielį Žemkalnį, taip

pat pakvietė pasisakyti Lietuvos grįžimo į tėvynę informacijos centro direktorių Žilviną Beliauską, Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Pilietybės reikalų skyriaus viršininkę Daivą Vėžikauskaitę.

Arminas Lydeka paaiškino, kad 1997 m. Europos konvencija yra neutrali dėl dvigubos pilietybės klausimų, nėra aiškių reikalavimų, nei kad būtų aiškiai pripažįstama viena pilietybė ar kad gali būti dviguba, triguba pilietybė. Europoje kraštai, kaip Danija, Austrija, Suomija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Ispanija, Švedija reikalauja atsisakyti ankstesnės pilietybės, jeigu asmenys tampa šių šalių piliečiais natūralizacijos keliu. Prancūzija, Šveicarija, Italija, Didžioji Britanija, taip pat JAV ir Kanada leidžia užsienio piliečiams gauti užsienio pilietybę. „Vokietija turi tokias

išskirtines sąlygas ir gana plačias, detalias ir truputį kitą formuluoja tuos dalykus, todėl vienu sakiniu net ir būtų sudėtinga įvardinti ir įvertinti dvigubos pilietybės buvimą ar nebuvimą. Šiandieną Vokietijoje yra apie 2 mln. valstybės piliečių, turinčių dvigubą pilietybę su Vokietijos pilietybe“.

Lietuvoje buvo priimtas sprendimas, kad LR pilietybė yra nesuderinama su kitų valstybių pilietybėmis. Kuomet, atkūrus valstybę, nebuvo pastovumo sprendimas buvo visiškai teisingas, tačiau „Lietuva visais aspektais šiandien tapo visiškai nepriklausoma valstybė ir niekas nekvestionuoja vieno ar kito klausimo, kad gal čia pereinamasis laikotarpis, vienaip ar kitaip reikėtų spręsti tuos aspektus. Todel, matyt, būtų teisinga keisti dabar egzistuojantį Pilietybės įstatymą“.

Armanas Abramavičius savo pranešime minėjo, kad Pilietybės reikalų komisija, kuri yra patariamoji prezidento institucija, pataria prezidentui dėl svarbiausių pilietybės skyrimo, taip pat atėmimo klausimų. Per septynerius darbo metus komisijoje iškilo daug klausimų, susijusių su jau galiojančiu Pilietybės įstatymo tobulinimu. Dėl dvigubos pilietybės teisinės problemos nemato, tačiau kyla socialinės, ekonominės ir politinės problemos. Taip pat yra iškilęs ir pilietybės atgavimo klausimas. Sugrįžęs į savo kraštą, pilietis tik po dešimties metų atgauna LR pilietybę, jei jis buvo įgijęs kito krašto, nors išvykęs tenai ir neilgai gyveno. Taip pat turi būti nustatyta repatrijavimo sąvoka. Asmuo yra laikomas repatrijavusiu, jeigu jis išvyko į etninę tėvynę.

(Bus daugiau)

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkingant sūnui Adamui

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystė“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
el. paštas: biciulyste@aol.com

Bičiulystė, Nr. 19

BAIMĖS TEMOMIS

PAPRASTAS EILINIO ŽMOGAUS GYVENIMAS

Buvau septintojo dešimtmečio studentas. Ar gyvenome baimėje? Kaip čia pasakyti — gyvenome savo gyvenimą ir tiek. Kai po antro kurso pamėmė į armiją, teko tarnauti pasienyje. Tada sužinojau, kad pasienio tarnyba priklausė SSSR saugumui. Ten mokė visko — kovos technikos, kalbos. Grįžus iš armijos, kartą susiranda mane žmogus ir kviečia susitikti, pasikalbėti. Prisimenu, eifū ir tą susitikimą daugiau smalsumo vedamas — ko kažkoks nepažįstamas žmogus nori iš manęs, kaimo bėmos. Priėmė, sėdė ant suoliuko Laisvės alėjoje ir pradeda mane šnekinti. Girdi, tarnavęs pasienio armijoje, žinai, kaip svarbu, kad saugi būtų mūsų tarybų Lietuva. Yra visokių žmonių, kuriems nepatinka tarybų valdžia, jie visokias kalbas skleidžia. Taigi, ar negalėtume mums iš anksto pranešti, ką ir kas, taip kalba. Klausau jo ir galvoju — surado durnių, kad savus žmones skystų. Ne, sakau, ne man tai. Aš nesidomiu, kur ir kas ką šneka. Dar pabandė kalbinti, netgi atlyginimą žadėdamas. Bet man tokie dalykai buvo tolimi ir svetimi. Paliko ramybėje.

Dar atsimeinu kartą, kai po profsąjungos ataskaitinio susirinkimo nuejau į restoraną „atžymėti“, truputį užbaliavome, kažką patraukė „ant dainos“, tai ir kokia, gal drausta, suskambejo. Ar mums, studentams, 1966 ar 1968 metais tai buvo svarbu, ar mes domėjome politika? Tik vienas kitas, labai jau aktyviai darantis karjerą lino ir partiją. Tai štai, kita diena kviečia mane pas rektorių „ant kilimėlio“, klausia, kas tą dainą užtraukė. Sakau, neprisimenu, girtas buvau. O jis man pavadijo visus, kurie buvo ir kas prie ko sėdėjo, kai aš negalėjau to pasakyti. Tuo viskas ir pasibaigė. Nuo tada pradėjau galvoti, kas gita „svolaciūs“, kuris sėdėjo šalia, dainavo kartu, gal ir dainą užvedė pats, o po to nubėgo ir įskundė. Bet nekreipiau per daug dėmesio. Daug sportavau, dalyvavau visokių varžybose, važinėjau. O studentai, kai norėdavo, tai uliojo kaip uliojo ir, kad kas ko bijotų?! Negalėjau pasakyti.

Mano bažnytkaimio vidurinės mokyklos direktorius J. Ž., visi žinojo, tarnavo saugumui. Kai baigia mokslus ir jau dirbau — man priklausė tvarkyti keleto Lietuvos rajonų, tame tarpe ir mano, įvairius projektus. Tekdavo susitikti su J. Ž., kitais ūkių direktoriais, šiaip visokiais viršininkais, — projektų derinimo ar kitais klausimais. Tai gi, pasidėdavome su vyrais, taurelę išlenkdavome — juk beveik visi vaišino projektotojus, vykdytojus ir t.t., kad palankesni sprendimai būtų. Kokia čia paslaptis. Taigi, tas J. Ž., vaidindavo įgerusį ir provokuodavo įvairiais klausimais, pats ne vieną ir ne du anekdotus suskeldamas, užveddamas specialiai apie valdžios vyrus, komunistus — gal ir kitas apie kokį partinį... Bet visi žinojo jo tikslus ir nepakibdavo ant tos meškerės. Šito J. Ž. sūnūs taip pat tarnavo saugume. Kokio piktybiškumo laipsnio jie buvo — net negaliu pasakyti. Nesusiūriau. Kai pagalvoju, keisti tie žmonės buvo — J. Ž. pasistatė namą tiesiai prieš bažnyčią, kad matytų, kas įeina, kas išeina.

Ne, aš niekada nejauciaus jokios baimės. Gyvenau paprastą eilinio žmogaus gyvenimą, kuris neturėjo jokių giminių užsienyje, todėl jie niekada negalėjo lankytis mano bendrabutyje, kuriame ilgus metus nebuvo telefono — reikėjo laukti, kol prieis eilė jam įvesti! Savaimė aišku, telefono nereikėjo dangstyti pagalvėmis. Buvau vienas iš daugelio Lietuvos gyventojų, kuriems Lietuvos vardas buvo šventas, kurie lankė ir rėmė bažnyčią ne tik didžiųjų švenčių metu. Kai pakilo Sąjūdis, buvau visur — grioviau Lenino paminklą Vilniuje, budėjau prie Parlamento, TV bokšto, ir t.t.

Dabar gyvenu Čikagoje, nes nedarbas, baimė dėl rytdienos išvarė mane iš Lietuvos. Norisi tikėti, kad neilgam. Gal vieną dieną pakils tauta kovai su korupcija, vagimis vyriausybe. Gal ir mūsų jauniškas bus tvirtesnis, švaresnis, be baimės. Viliuos.

Tadas Stankevičius
Čikaga

APIE BAIMĘ IR DRASĄ

Dar kartą pakalbėkime apie baimę ir pasvarstykime, ar iš tikrųjų ji visiems buvo tokia didelė ir baisi. Visi, kurie buvome persekiojami ir nuskriausti okupacijos, kartais norime prisiminti baisios prievartos metus, prisiliesti prie tų skaudžių išgyvenimų ir paklausti savęs, ar mes jautėme baimę. Tikriausiai, kad ne. Noras pasipriešinti, kad tu nebūtum visiškai sutriptytas ir sunaikintas, darė stebuklus: kurstė širdyje drasą ir meilę pavergtam gimtajam kraštui.

Noriu papasakoti apie žmones, patyrusius baisią prievartą ir smurtą, jų skaudžius iš-

gyvenimus, bet nepalūžiusius, su viltimi kovojusius už savo pavergtą tėvynę. Kiekvieno ta kova buvo skirtinga.

Utenos apskr. Tauragnų valsč. Papirščių km. gyveno gausi Gaidelių šeima: keturi sūnūs ir keturios dukterys: Veronika, Jonas, Ona, Juozas, Kazys, Paulina, Emilija ir Albertas.

Tėvai turėjo 50 ha dirbamos žemės, nuosavą mišką, kurį vadino giria, nes joje augo didžiulės eglės ir šimtamčiai ąžuolai, o tarp jų kur-nekur švietė baltakamieniai beržai. Ant kalnelio jau buvo baigti pastatyti nauji trobesiai, o gyv. namo dideli langai

ir gražiai įstiklintos durys švietė iš tolo. Žemiau, už pievą, tyvuliavo nedidelis ežeras, gausius žuvimi. Čia matėsi jaunas sodas ir jame stovintys keli bičių aviliai.

Gražiū ūkiu džiaugėsi Gaidelių šeima. Tėvai vaikus mokė ne tik darbštumo, bet reikalavo ir atsakingumo. Ugdė ir puoselėjo savo vaikų širdyse dvasines vertybes: myletį Dievą, artimą ir tėvynę.

Sovietų okupacijos metais Gaidelių ūkis sribų buvo sunaikintas: išgrobstyta visas šeimos turtas, gyvuliai, inventorius ir kitos namų gerybės. Sode sulaužyti bičių aviliai.

Dabar jau liūdnai šlamejo žalioji giria, o Gaidelių šeimos nariai, pabūgę tremties, išsislapstė.

Taciau Paulinai Gaidelytei nepasisekė: ji buvo suimta, tardoma ir mušama. Nuteista ir ištremta į Rusijos kalėjimą. Grįžusi iš kalėjimo, neberado trijų savo brolių: Jono, Juozo ir Kazio. Jie žuvo.

Ypatingu drąsumu pasižymėjo partizanas Juozas Gaidelis, slapyvardžiu „Skambutis“. Apsilankęs Utenoje, stribų pašonėje, mėgdavo palikti raštelį: „Čia lankėsi ir buvo partizanas „Skambutis“. Bet jis buvo išduotas — apsuptas. Žuvo nelygioje kovoje su žiauriu okupantu.

Stribai jo lavoną su smurto žymėmis, basakojai, atvežė į Uteną ir numetė aikštėje. Taip elgdavosi su visais žuvusiais. Bet žmonės, nors ir buvo sekami, užsukdavo į aikštę ir aplankydavo žuvusiuosius.

Prasidėjo ir „Skambutio“, išniekinto ir numesto aikštėje, lankymas. Artimieji ir bendraminčiai trško į aplankyti iš meilės ir pagarbos, o kiti — iš smalsumo.

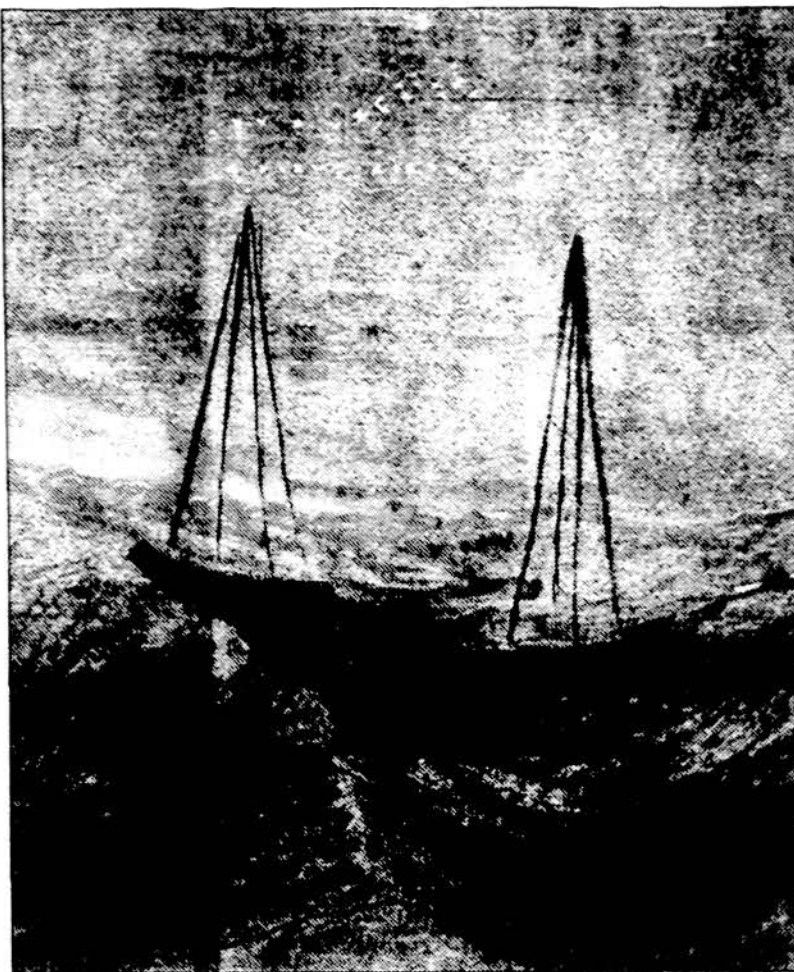
Artimieji norėjo sužinoti, kur jį palaidos. Todėl į šį lankymą, stebėjimą ir sekimo darbą įsijungė dvi paauglės Utenos gimnazijos mokinės Elena Žukaitė ir Aldona D.

Tai buvo žymiai patikimiau ir saugiau, nes vis dėlto saugumiečiai ir stribai mažiau dėmesio kreipdavo į mokinius.

Tuo metu partizanų laidojimo prie ežerėlio, aukštesnėje, netoli kelio. Kitoje pusėje ežerėlio stovėjo kalėjimas, o pro jo langus galėjo aiškiai matyti šitą laidojimo vietą. Kol gulėjo „Skambutis“, numestas aikštėje, Elytė ir Aldona gerai apžiūrėjo tą vietą, kur buvo laidojami partizanai, bet naujai sukaustos žemės nepastebėjo. Dingus iš aikštės „Skambutio“ lavonui, supurentos, bet užlygintos žemės lopinėlis toje vietoje atsirado. Dabar jos ir nusprendė, kad čia turi būti užkastas partizano „Skambutio“ lavonas.

Juozo Gaidelio artimieji bet kokiomis sąlygomis trško ir siekė pralaidoti jį į šventiną žemelę — kapines. Minėtos mokinės sužinojo, kad tokį darbą galėtų atlikti vienas žmogus. Tai buvo jaunas, stipraus sudėjimo, vietinis rusas Nazarovas. Jis, rizikuodamas savo laisve, sutiko po pusiau-naktio iškasti „Skambutio“ lavoną. Sutartu laiku, po vidurnakties, geru arkliu, pakinkytu į dideles gražias puskoras, prikrautas nemazai šieno, atvažiavo Elena su Aldona ir sustojo ant kelio. Nazarovas, atkapsė nurodytą vietą, pamatė, kad ten palaidoti trys partizanai. Teko iškasti ir atiempti prie kelio, įtraukti juos į vežimą ir suguldyti. Paskui mergaitės, apdengusios lavonus tamsia lovatiesė, apklojo juos šieno, o patios atsėdėjo ant skersai padėtos lentos, ir vežimas pajudėjo link plento, einančio iš Utenos į Zarasus.

Artėjant prie Klovinių km. Elena ir Aldona palei beržų

M.K. Čiurlionis. „Svarstyklės“.

nelį, esantį netoli sodybos, pamatė stribus, žygiuojančius į Uteną iš žvalgybos ir paieškos. Galejo jie sustabdyti ir pribėgti prie plento patikrinti vežimo, bet to nepadarė. O Klovinių km., atokiau nuo plento, už ryš. Pranės Žickutės tėvų klojimo, laukė sugrįžtantį mergaitę keletas artimų žmonių ir meldėsi.

Tą patį naktį, prieš aušrą, partizanas Juozas Gaidelis „Skambutis“, dalyvaujant artimiesiems ir minėtoms gimnazistėms, buvo su malda palaidotas Bilekio kapinėse.

Kitų dviejų partizanų palaidojimu pasirūpino ryš. Pranutė Žickutė ir dabar gyvenanti Klovinių km.

Po laidojimo, kitą sekmdienį, Elena ir Aldona iš Nazarovo nupirko labai gerą pistoletą ir jį perdavė partizanams. Metams bėgant, abi mergaitės baigė aukštąjį mokslą, o Elytė, parašiusi mokslinį darbą, sėkmingai jį apsigynė ir dirbo Lietuvos Mokslų Akademijoje.

At tvirtai žinau, kad abi šios mergaitės jautėsi laimingos, galėdamos įsijungti į tokį darbą.

Gerų žmonių, mylinčių savo artimą ir tėvynę ir nejauciančių baimės, buvo Lietuvoje nemažai.

Už 2 km. nuo Tauragnų miestelio, prie vieškelio, einančio į Kirdeikius, stovi tvarkinga Biriukų sodyba. Per keletą minučių nuo jų sodybos pėsčiomis gali pasiekti Tauragno ežerą, patį giliausią Lietuvoje, ir jame mirkyti kojas, o per pusvalandį jau kopiti į Taurapilio pilialknį ir grožėtis nepaprastu gamtos reginiu. Pokario metais Biriukų sodyboje šeimininkavo jų vaikai: Juozas, Verutė ir Anelė, nes tėveliai jau buvo mirę. Visi jie buvo Dievo apdovanoti gabumais. Juozas mėgo įvairius medžio darbus, drožinėti, mylėjo muziką ir dainą, dainavo chore, vakarais mokėsi. Verutė buvo garsi apylinkės audeja, o jos išaus-tomis raštuotomis staltiesėmis su maldos kreipiniais buvo apdangstyti Tauragnų bažnyčios altoriai. Ji mėgo lipdyti iš molio, lankstyti iš šiaudų ir karpyti iš popieriaus įvairius darbelius. O Anelė, pati jauniausioji šeimoje, rūpinosi namų aplinka ir jos grožiu. Prie tvarkingos sodybos puikavosi gražus darželis, kuriam augo daug rūtų, įvairiaspalvių pinavių, jurginų. Sode dūzgė bitelės, o šeštadieniais kūrėdavosi Juozo priziūrima pirtis, į kurią buvo kviečiami ir kaimynai. Didelėje kudoje, esančioje prie pirties, nardydavo antys ir

pliuskėdavo žuvis.

Biriukų šeima nebuvo abejinga kitų žmonių skausmui ir nelaimei. Draugiškoje šeimoje prieglobstį rado diplomato Vyta. Dambrovos sesutė Vita ir broliai, pabėgę iš tremties. Tai buvo labai dvasingi jaunuoliai, mėgstantys muziką ir dainą. Jie dažnai keisdavo gyvenamąją vietą, kad nebūtų išduoti. Pabuvę išvykda-vos pas vyriausią Biriukaitę Oną, ištekęsiją į Ryliškų km. Ilgiausiai Biriukų šeimoje gyvendavo Vita ir Gediminas Nakvodavo jie klojime, šiauduose arba ant tvarto. Žiemą budavo šalta, todėl mano mama, padovanojusi Vitai ilgus sesers vyro kailinius, gautus kariškos tarnybos metu. Vita, jais apsvilkusi, jau nejausdavosi šalčio.

Kiek džiaugsmo vieną pavakarę Biriukų namuose buvo visiems: Anelė, atlikusi partizanų užduotį, laimingai grįžo namo (galejo ir neįgrįžti!). Nešė keletą (10) granatų, sudėtą į krepšį ir apkrautą agurkais. Ejo takeliais nuo sodybos prie sodybos iš Ryliškų kaimo, kai staiga prieš akis išnirio stribų pulkas su savo vadu Dulovu priešakyje. Jis buvo kilęs iš Tauragnų apylinkės, todėl ir Anelė pažinojo. Dulovas paklausė: „Anelė, ką tu čia neši?“. „Granatas, — linksmai atsakė ji“.

Stribų vadas pasilenkė, pažūrėjo į Anelės krepšį ir juokdamasis atsakė: „Tikrai tavo agurkai panašūs į granatas“.

Taip pasikalbėję ir išsiskyrė. Anelė skubėjo pirmyn neatsiprėždama, o vakare atsilau-pusi ant kelių, meldėsi ir dėkojo Aukščiausiam už dovanotą laisvę.

Ir dabar toje patioje jaukioje sodyboje gyvena ši nuostabiai dvasinga ir gera Biriukų šeima, pasipildžiusi dviem šeimos nariais: Juozo žmona Kostutė ir sūnumi Dariumu. Ir dabar, kaip ir anais laikais, Juozas pjausto skilandį, duoną ir sūrį ant savo gražiai išdrožintų medinių dangtelių ir vaišina kaimynus ir svečius.

Kokia būtų laimė, jei šioje žemėje būtų daugiau žmonių, ne tik sakantių gerus žodžius, bet ir darantių gerus darbus.

Aldona Bikulienė

Čikaga

(Bus daugiau)

BE GALO IDOMU

Idomu sekti diskusiją baimės tema „Bičiulystės“ puslapiuose. Iš jos aiškėja, kad so-

ZODIAKAS

SVARSTYKLĖS

Svarstyklės, arba Libra — septintasis Zodiako ženklas, atitinkantis pirmą rudens mėnesį. Saulė pereina Svarstyklių ženklą rugsėjo 23-spalio 22 d. Saturnas Svarstyklių ženkle yra aukščiausiai pakilęs. Čia Veneros planetos namai; Mėnulis, Saturnas ir Jupiteris, pagal helenistinę astrologiją, yra Svarstyklėms priskirti globėjai, o Venera, Saturnas ir Merkurijus — pagal indų astrologiją.

Svarstyklės — oro ženklas, vyriškas, kardinalus ir teigiamas (aktyvus). Šio Zodiako ženklą (žvaigždyną) pavadinimo kilmė nėra išaiškinta.

Svarstyklės — pusiausvyros, teisingumo, drauge tvarkos bei viešosios jurisdikcijos

simbolis. Taip pat Paskutinio teismo simbolis. Egipto Mirusijų knygoje Horas ir Anubis, Ozirio akivaizdoje, sveria mirusiojo širdį, o i antrąją svarstyklių lekštę įdeda stručių plunksną. Egiptiečiams stručių plunksnos simbolizavo teisingumą ir tiesą (deivės Mat, pasaulio tvarkos įsikūnijimas).

Antikos mene svarstyklės simbolizuoja valdžią ir teisumą — aukštinį Dzeuso svarstyklių (pagal Homerą) pavidalą. Krikščionybės mene labai paplitęs arkangelo Mykolo, svarstyklėmis sveriančio sielas, paveikslas, ypač Paskutinio teismo scenoje.

Paruošta pagal Udo Becker

MENO PASAULYJE

• **Rugpjūčio mėn. antroje pusėje** (08.17), po oranžiniais skliautais, dengiančiais Vilniaus Žemutinės pilies Valdovų rūmų kasinėjimų vietą, vyko unikalus renginys. Baroko epochos šedevrą Francescos Caccini operą „Rudžio išlaisvinimas iš Alcinios salos“ čia atliko jungtinė tarptautinė atlikėjų trupė. Operą XVII a. parašė garsaus italų kompozitoriaus Giulio Caccini duktė Francesca Caccini, o projektą įgyvendino viešoji įstaiga „Baroko kelias Lietuvoje“ drauge su Italijos ambasada ir italų kultūros institutu Vilniuje. Pastatymo meno vadovas — maestro Roberto Gini, garsus Italijos baroko epochos muzikos kūrinių atlikėjas ir interpretatorius. Publika vakar stebėjo jį atliekant operoje klaviesino partiją. Režisierė ir choreografe Jorata Širvytė ir pastatymo muzikinis vadovas Darius Stabinskas. Kūrinys skirtas Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vladislavo Vazos ir Toskanos kunigaikštės sužadėtuvių iškilmėms.

Dalyvavo Toskanos didžiojo kunigaikščio simbolis Nepotinas (baritonas Giedrius Žalys) ir Vyslos upė (tenoras Andrius Gylis), simbolizuoja Lenkijos karalių Vladislavą Vazą, operoje solines partijas atliko tenoras Mindega Zimkus (Rudžieras), sopranas Gintarė Skerytė (Alcina), altas Liora Grodnikaitė (Meisa), taip pat Edita Bagdonaitė, Nerutė Šilintė ir Lina Matačiūtė, spektaklyje dalyvavo šokėjai iš J. Širvytės vadovaujamos Vilniaus „Camargo“ trupės, sostinės savi-valdybės choras „Jauna muzi-

ka“ (vadovas Vaclovas Augustinas), taip pat unikalus tarptautinis senosios muzikos ansamblis, kurį sudarė muzikantai iš Latvijos, Estijos, Italijos, Vokietijos ir Lietuvos. Kostiumus šiam spektakliui sukūrė Lietuvos dailės akademijos magistrantė Lina Bernotaitė.

Šis spektaklis — F. Caccini operos „Rudžio išlaisvinimas iš Alcinios salos“ buvo suvaidintas Kauno muzikiniame teatre kaip Pažaislio festivalio programos dalis.

• **Pažaislyje** — rekordinis muzikų skaičius Pažaislio vie-nuolyno kieme vykusiam Pažaislio muzikos festivalio koncerte Giuseppe Verdi „Requiem“ atliko beveik 500 žmonių. Šiam įvykiui buvo dvigubai padidinta scena. Lietuvos profesionalios muzikos scenoje tai rekordinis atlikėjų skaičius. „Requiem“, kuriam dirigavo Petras Bingelis, atliko beveik 400 dainininkų iš didžiausio planetoje — 5,000 narių vienijančio Pasaulio festivalio choro. Atlikėjų skaičių dar padidino Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, solistai iš JAV, Vokietijos, Gruzijos, Lietuvos. Į šio festivalio sceną užkopė choristai iš 10 valstybių, esančių Europoje, Azijos ir Australijos žemynuose. Skačiuojant kartu su solistais, G. Verdi 100-osioms mirties metinėms skirtą „Requiem“ atliko muzikai iš keturių pasaulio žemynų ir 12 valstybių. Beje, „Requiem“ solistas Vokietijos operos žvaigždė Harald Stamm į Lietuvą skrido su nuotykiu. Išlipęs su žmona iš lėktuvo Vilniaus oro uoste, jis buvo sustabdytas, nes atvyko be paso, tik su asmens identifikavimo kortele, su kuria, kaip pats sakė, be jokių problemų išmaišė visą pasaulį. Solistas nesutriko, sėdė į lėktuvą, parskrido namo į Frankfurtą, pasiėmė pasą ir vėl grįžo į Vilnių, bet jau be žmonos. Pasaulio festivalio choro galybė buvo galima pastoti tik Pažaislio scenoje. Tai buvo apskritai pirmoji šio kolektyvo narių išvyka į Baltijos šalis. Kitas choro pasirodymas vyks Barcelonoje.

Daugiausia vienu metu šio tarptautinio choro narių koncertavo Kinijoje — apie 3,000 ir Italijoje — apie 2,000. Į Kauną chorą atlydėjo didžiulė organizatorių brigada. Pasak Pažaislio festivalio direktoriaus Justino Krėpštos, jų vidaus tvarka yra ideali. Choro nariai yra turtingi, turintys ne vien muzikines profesijas. Jie keliauja savo lėšomis. Šio choro nuostataus yra nurodyti trys pagrindiniai tikslai: dainavimas, bendravimas ir pasaulio pažinimas.

K. D.

Bičiulystė

BŪKIME PAŽISTAMI

„Stilius“ redaktorė Lilija Valatkienė

Paskutinę rugpjūtio savaitę Čikagoje viešėjo „Lietuvos ryto“ žurnalo „Stilius“ redaktorė Lilija Valatkienė. Gerą šeštadienio pusdienį praleidome kartu.

L. Valatkienė domėjosi čia surengtu „Vienos valso“ pokyliu. Pasakojo, kaip sekėsi surengti slapta pokylį Čekoniškėse, netoli Vilniaus. Tada, kai V. Štusauskas sutrukdė surengti pokylį, Lilija sakosi, turėjusi tikslą, nors ir kas bebūtų, bet kad pokylis įvyktų! Kaip pavyko, jau buvo rašyta „Stiliuje“. Svarbiausia, kad Čekoniškių mokyklai buvo surinkta labdara, o joje mokosi lietuvių ir lenkų vaikai.

Išsikalbame ir paaiškėja, jog mūsų rengiami pokyliai — Lietuvoje ir Amerikoje, — skiriasi savo scenarijumi, netgi labdaros rinkimo būdu. Lietuvoje — visą vakarą šokama, nesėdima prie stalų. Yra ir jaunims skirta dalis, kurie papildo bangos šokama, nesėdima prie stalų. Yra ir jaunims skirta dalis, kurie papildo bangos šokama, nesėdima prie stalų. Yra ir jaunims skirta dalis, kurie papildo bangos šokama, nesėdima prie stalų.

Čekoniškių pokylin žmonės pirkė nepigius bilietus ir dar papildomai aukojo nemažas sumas. Buvo surengtos varžytinės didelėi dekoratyvinei verbiui įsigyti, kurios kaina išaugo kaip ta pasakos pupa... Bet visa tai — labdarai, todėl netgi labai kilnu.

Zodis po žodžio gimė šis visai neplanuotas pasikalbėjimas, kuris, manau, bus įdomus ir „Bičiulystės“ skaitytojams.

Kaip gi pristatyti „Stilius“ redaktorę? Ko gero, nuo šokių tokių biografinių žinių — 1980 m. baigusi Vilniaus universitetą, diplomuota žurnalistė vilnietė Lilija gavo pasiskyrimą Šilutėn.

— Šilutėje aš dirbau laikraščio „Pamarys“ iliustracijos skyriaus vedėja. Fotokores-

pondentės praktika man dabar labai praverčia — aš mokau matyti švarų kadruotą vaizdą. Tai praverčia, make-tuojant žurnalą.

Prieš keturiolika metų grįžau į Vilnių, nes provincijoje tapo nuobodu. Atvykusi pradėjau dirbti „Vakariniame naujienose“.

Kodėl žurnalo pavadinimas „Stilius“? Tai aiškus ir lakoniškas pavadinimas, po kurio telpa moters gyvenimas, darbas, laisvalaikis, noras siekti tobulybės, grožio. Šiame lapkričio mėn. „Stiliui“ sueis ketveri metai.

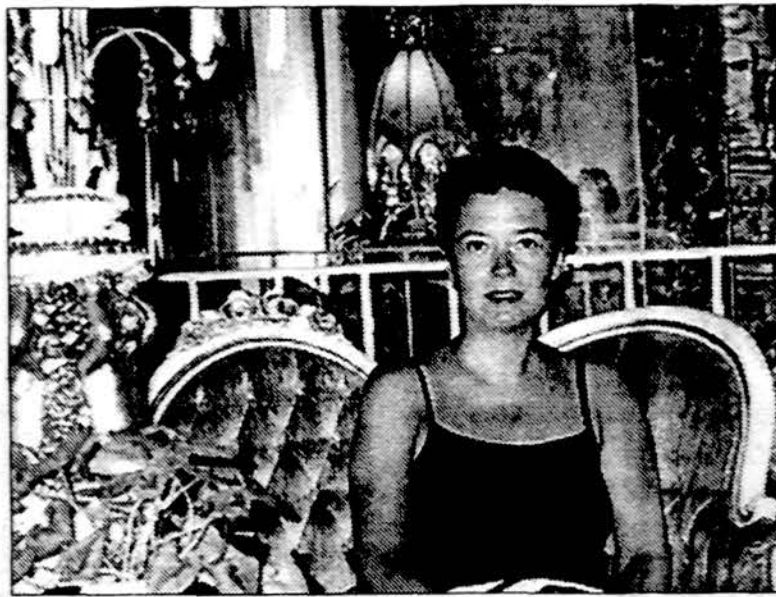
Aukšta, liekna, sportiška Lilija — dviejų vaikų mama. Sūnus — Kristijonas, Vilniaus Teisės universiteto antro kurso studentas. Duklė — Bytautė, mokosi S. Nėries mokykloje. Ji trečiokė. Vyras — Donatas — ekonomistas, dirba viename Vilniaus bankų. Beje, labai skaniai ruošia valgi. Šeima gyvena erdviame keturių kambarių bute Vilniaus senamiestyje. Buto išlaikymui, deka, tenka pakloti nemažą sumą pinigų. Tačiau Lilija, visą gyvenimą pelniusi duoną iš žurnalistės specialybės, sako, kad kiekvienas gali užsidirbti, tik turi mokėti ir netingėti dirbti, tuomet ir geresnė būsitis tampa prieinama.

Išsikalbame kuo gyvena žmonės čia. Papasakoju apie meno mokyklėlę. Paminiau, kad mokyklėlėje buvo atgavintas kankliavimas — įkurtas kanklių skyrius.

— Žinai, mokykloje grojau gitara. Vėliau pradėjau kankliuoti muzikos mokykloje. Pasprausčiau iš smalsumo, nes grodama gitara negalėjau patikėti, kad galima išgauti melodiją, braukiant 29 stygas. Kankliavau ir Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblyje, — sako Lilija.

Prašau papasakoti apie žurnalistinio gyvenimo kasdienybę, kaip leidžiamas žurnalas, laikraštis.

— Kiekvieną pirmadienį su „bosu“ — vyriausiuoju „Lietuvos ryto“ redaktoriumi B. Vainausku, vyksta gamybiniai susirinkimai, į kuriuos sueina visi trylikos skyrių vyr. redaktoriai („Lietuvos ryto“ žurnalai: „Stilius“, „Krepšinis“, Priedai: „Gyvenimo būdas“,

Lilija Valatkienė.

„Vartai“, „Greitkelis“, „Būstas“, „Savaitgalis“, „Sporto arena“, „Rytai — Vakarai“ ir t.t.) Gamybiniame susirinkime nekalbama, kas buvo praėjusią savaitę gerai, aptariama, kas nepavyko ar buvo blogai, ko ir kaip reikia vengti ateityje, aptariami planai ateinančiai savaitei, — pasakoja moteris.

Tuoju po gamybinio su vyriausiuoju vadovu, Lilija skuba į „Stilius“ redakciją, telpantią į vieną didelį kambarį. Atsikiro kabineto į neturi. Redakcijoje dirba penkios žurnalistės. Jauniausiaji tik 24! Vedamuosius rašo visos paeiliui. Gal kiek sunkiau jauniausiajai, gal kad neturi to gyvenimiškos patirties, taip reikalingos rašančiajai vedamajai. Kodėl rašo visos žurnalistės? Kodėl ne tik ji viena pati?

— Išsimečiau, pati sau būčiau neįdomi. Apimtis — penkiasdešimties eilučių viena skiltis! Būtinai spausdinu nuotrauką. Todėl savime jau didelė atsakomybė — autotė tarsi kalbasi su žmonėmis.

— Ko gero, žurnalistės tvirtai laikosi kažkada man įstigusio atmintin posakio: „Reikia rašyti taip, kad žodžiams būtų ankšta, o minčiai erdvi!“

Išėjusios žmonės, kurie prenumeruoja laikraštį, leidžiamą Lietuvoje, dažnai skundžiasi, jog juose pilna svetimbių, kai galima apsieiti lietuviškais žodžiais. Ar kas nors koreguoja, redaguoja „Stilius“ ir aplamai laikraščio kalbą?

— Išėjusios žmonės dėl svetimbių Lietuvos laikraščiuose nelabai teisūs. Man atrodo, kad išėjusios spaudoje neteisingai vartojamų žodžių, pažodinio angliško vertimo daugiau nei Lietuvos spaudoje rusiškai.

Nors mūsų visi žurnalistai raštingi, tačiau ir jų kalba, stilių koreguoja dvi „Lietuvos ryto“ stilištes, kurios yra baigusios lietuvių kalbos mokslus. Vyriausioji stilištė, pastebėjusi, kad vartojame kokius naujadarus, tuoj mus perspėja, supažindina su naujaisiomis kalbos taisyklėmis, kad mūsų kalba būtų kuo grynesnė, švaresnė ir, be abejo, šiuolaikinė. Juk ir kalba nestovi vietoje, kaip anksčiau, kažkada nebuvo TV, kompiuterių ar raketų, taip atsiranda nauji žodžiai, terminai, kuriuos nustato kalbininkai, o mums privalu juos žinoti ir vartoti.

— Tokios apimties laikraštį ir jo prieduose dirba daug žmonių. Ar jaučiate konkurenciją, ar sekasi palaikyti tarpusavyje geras santykius? Kaip gimsta ta ar kita tema, pasirodanti žurnale?

— „Stilius“ dirba kaip viena komanda. Mano merginos, kurių turiu penketą (tik dvi ištekėjusias ir turime šeimas), dirba labai draugiškai ir operatyviai. Dirbame viename kambaryje, kiekviena turime po kompiuterį, pačios surenkame tekstus. Visus

tekstus gaunu aš, suredaguojau, siunčiu stilištei ir po to tekstai atkeliauja kompiuteriu dizaineriui. Vedančiaja dizainerė dirba Eglė Jakubonytė (skulptoriaus B. Jakubonio dukra), kuri sumaketuoja, suderina spalvas, temas. Dizaineris Raimondas Žujus yra dešinioji Eglės ranka. Jie dirba kartu. Manau, kad turime gerą komandą ir dirbame sutartinai. Daug dėmesio skiriame reklamai, pvz., kad neatsirastų šalia lupų daug reklama majonezui ir t.t.

Pagrindines temas semiamės iš gyvenimo, iš žmonių, susitikimų, renginių. Žurnalistės per vakarą pabuvoja dažnai ne tik viename renginyje, jos stengiasi aprėpti kuo daugiau, tad kartais „laksto“ iš renginio į renginį. Taip gimsta temos, susitinkama su žmonėmis. Kartais jie ima ir atsiveria visai nauja spalva. Šiaip žmonės dažnai yra drovūs, susikaustę, bet, jei žurnalistas moka prakalbinti, tada atsiveria tikras lobynas! Nėra neįdomių žmonių. Čia ir yra visas meistriskumas, mokėjimas prakalbinti. Pavyzdžiui, taip gimė kelios temos apie dvynius — Zodiako ir kraujo dvyniai bei kitos.

Stengiamės, kad „Stilius“ būtų labai operatyvus. Penktadienį atiduodame vieną lapką — kryžiažodžiai, horoskopai, o pirmadienį, pateikę kuo daugiau operatyvių, paskutinį žinių, renkame, kad trečiadienį būtų galima jau visą išspausdinti ir išvežioti kartu su „Lietuvos ryto“. 70,000 egzempliorių tokiu žurnalui — labai didelis tiražas!

„Stilius“ pakėlė ir „Lietuvos ryto“ tiražą. Čia reiktų pasakyti, kad „Lietuvos rytas“ savo spaudą išvežioja pats. Mūsų spauda jau ankstyvą rytą pasiekia žemaitiją ir t.t. Mūsų ekonomistai paskaičiavo, kad šitai žymiai operatyviau ir ekonomiška. Mes tarnaujame žmonėms ir norime kuo mažiau sulaukti nusiskundimų. Šiuo metu „Lietuvos rytas“ užtikrintai pirmuoja Lietuvoje. Vienu metu „Respublika“ buvo antroje vietoje, vienu metu „Kauo diena“. Bet, kol kas niekas neprašė mūsų laikraščio.

Nors ir didelė konkurencija, bet žmonės stengiasi išsilaikyti laikraštį. Jei kas išsine, nueina kitur, į tokius žiūrime nepatinkamai. Klausiam kodėl išėjo, kas atsitiko? Paprastai „Lietuvos ryto“ žurnalistai yra labai vertinami, jie kviečiami dirbti ministrų (ekonomikos, finansų) spaudos atstovais. Gal ne visi žino, kad Violeta Gaizauskaitė, prezidento V. Adamkaus atstovė spaudai, ir Prezidentūrą atėjo iš „Lietuvos ryto“.

„Lietuvos rytas“ įvairiose pasaulio šalyse turi savo „ambasadorius“ — akredituotus korespondentus, kurie gali greitai, kvalifikuotai atsitiesti korespondencijas, išsiųsti žinutą, kaip nuotruokomis. Žinoma, jų išlaikymas kainuoja, tačiau atsiųsta medžiaga praturtina laikraštį.

sudomina skaitytoją. Nevengiame sensacijų — juk tai mūsų gyvenimas! Laikraštįje dirba net penki fotografai, kurie yra puikus savo darbo žinovai. Šiandieninis fotografas turi gerai išmanyti kompoziciją, kontrastų techniką ir t.t.

— Kiek uždirba „Lietuvos ryto“ žurnalistai?

— Pirmiausia jie gauna bazinį atlyginimą. Ne už sėdėjimą. Už rašymą. Žurnalistas dirba paroje visas 24 valandas. Jis ir miegodamas yra žurnalistu. Kiekvienam yra duota teisė užsidirbti. Priklausomai, kiek ir kaip jis parašys. Vienas gali prirašyti lapų lapus, o kitas tik puslapį ir nuo žinios svarbumo, sakykime, netgi sensacingumo, priklausys atlygis. Kaip ir Vakarų pasaulyje. Pas mus žurnalistas turi progą užsidirbti dirbdamas. Dizaineriai uždirba kiek daugiau.

— Taip trumpai Čikagoje, kaip patiko?

— New Yorke buvau tik vieną parą, galima sakyti, nieko nemačiau. Dėkui Rasai ir Romanui Pukščiui, Aurelijai ir Kęstutiui Kriaučiūnams, gydytojai Vidui Nemickui ir jo žmonai Marytei, kurie man padėjo pažinti Čikagą. Tiesiog nuostabus miestas. Įdomiausia, kad čia iš tiesų Amerikos lietuvių sostinė! Jaunimo centras, Lemonto, PLC, krautuveles, „Seklyčia“, lietuviškos bažnyčios ir kitos lietuviškos salelės palieka tam tikrą įdomų įspūdį. Sutikau įdomių žmonių, kurie padėjo daugiau pažinti čia gyvenančiuosius, padėjo įdomiai praleisti laiką. Jų deka pabuvojau netgi kitose valstijose esančiuose lietuvių telkiniuose.

O Čikagos Meno (Art Institute) muziejuje tiek daug prancūzų dailininkų kūrinių! Įdomu, kaip prancūzai reaguoją, kai patys geriausi kuriniai iškeliauja už Atlanto?

— Kažkada prancūzai padovanojo Amerikai Laisvės statulą... Ačiū už pokalbį. Gerios kelionės atgal. Sėkmės nelengvame žurnalistikos kelyje.

Ligija Tautkuvienė

DRAUGAS, 2001 m. rugpjūčio 21 d., penktadienis

5

SVEIKATA

ŠIRDIES LIGOS IR MOTERYS

Širdies ligos — pagrindinis moterų žudikas. Deja, dažnai atpažįstamas po laiko. Praeity metais nuo širdies ligų mirė apie 500,000 moterų. Tai maždaug 50,000 daugiau, negu vyrų. Moterys širdies ligomis susergera vėliau nei vyrai — apie 50-tuosius savo gyvenimo metus, tačiau tokio amžiaus moterų miršta daugiau negu vyrų.

Nuo 1984 metų vyrų tarpe širdies ligos turi tendenciją mažėti, tuo tarpu moterų tarpe — priešingai. Širdies ligomis sergancios mirė dešimt kartų daugiau nei sergancios krūties vėžiu.

Blogiausia, kad moterys ir gydytojai nekalba apie širdies ligas. Pagal 1995 m. atliktus tyrimus, viena iš trijų moterų, išvengusių mirties, nežinojo, kad visoje Amerikoje vyraujanti mirties priežastis yra širdies liga. Net 75 proc. išsigelbėjusių tvirtino, kad gydytojai, aptardami jų sveikatos būklę, nekalbėjo apie širdies ligas.

Daugelis moterų bei gydytojų negali įsivaizduoti, kad širdies susirgimų rizikos faktoriai yra skirtingi vyrams ir moterims.

Žemas gerojo cholesterolio lygis, turėtų būti ne mažiau kaip 60 mg., HDL, gali tapti rizikos faktorium daugiau moterims nei vyrams. Aukštas

triglicerino lygis (dar vienas tipas kraujyje esančių riebalų; paprašykite, kad gydytojas būtų patikrintų!) yra nepriklausomas rizikos faktorius širdies ligoms tik moterims per 50 metų amžiaus.

Diabeto II tipas yra didžiausia rizika susirgti širdies ligomis moterims, bet ne vyrams.

Moteris turi aukščiausią riziką insultui (strokui) ir turi daugiau galimybių būti ištiktai insulto laike šešerių metų po širdies atakos, žymiai dažniau negu vyrai.

Moterų širdies ligos simptomai gali būti neatpažinti, nes jie yra skirtingi nei vyrų. Moterys dažniausiai turi patyrimą, „angina pectoris“ (krūtinės skausmas), kuris vertinamas kaip pradinis ir pasikesnis širdies ligos simptomai, kai tuo tarpu vyrams širdies ataka ir staigi mirtis dažniausiai yra ir pirmas simptomai.

Moterys dažniausiai turi daugiau švelnesnių simptomų, tokių kaip virškinimo sutrikimas, pilvo ar nugaros vidurio skausmai, šleikštylys ar net vėmimas.

Medžiaga parengta pagal „U. S. Public Health Service“, „Office on Women's Health and the Society for Women's Health Research“.

Vasara, pasirodusios išskirti margais peteliškės sparnais...

AR ŽINAI, KAD...

• **Lietuvos vyriausybė**, pasitelkusi tarptautinę pagalbą, bando reformuoti kašėjų sistemą, tačiau pažanga vis dar labai lėta. Pataisos sistemos praktinių reformų pradžia siejama su Seimo priimta nauja Baudžiamojo kodekso redakcija ir Pataisos reikalų departamento perkėlimu iš Vidaus reikalų ir teisingumo ministeriją. Del nepakankamo finansavimo ir kalemų perpildymo pernai balandį buvo priimtas amnestijos įstatymas, kuriuo kalinių ir sulaikytųjų skaičius buvo sumažintas nuo 15,000 iki 9,000 (2000 metų liepą).

• **Lietuvoje vis dar nepažabota prekyba** žmonėmis. Kaip problema įvardijami organizuoti nusikaltėlių veiksmas, prievarta arba apgaule įtraukiant moteris ir merginas į prostituciją. Nukentėjusiųjų šeimos dažnai laiko jas dingusiomis be žinios arba pagrobtomis. Praeityte teigiama, kad Lietuva yra prekybos moterimis šaltinis ir tranzito punktas. Į didžiausius šalies miestus atgabenamos moterys iš Baltarusijos, Karaliaučiaus srities, Latvijos bei Lietuvos kaimų. Kai kurios jų vežamos į vakarų Europą ir kitur. Vokietija, Izraelis, Olandija, Danija ir Austrija yra įvardijamos, kaip pagrindinės moterų prekybos kryptys. Dauguma merginų ir

moterų įvilijamos į prostituciją nusikaltėlių pažadais įdarbinti jas tarnaitėmis, šokėjomis ir pardavėjomis bei per melagingus vedybų skelbimus. Bet 70 proc. moterų žinojo tikrąjį kelionį ir užsienį tikslą.

• **Pirmasis pypkiuotojų klubas** Lietuvoje įsisteigė Vilniuje prieš aštuonerius metus. Kiek vėliau pypkės gerbėjų klubai susikūrė visuose didesniuose Lietuvos miestuose. Jau penkeri metai Lietuvos pypkiuotojų čempionatas rengiamas paskutinį gegužės šeštadienį. Kiekvieno miesto pypkiuotojai tradiciškai tam tikrą dieną kviečia visus Lietuvos pypkių gerbėjus. Pavyzdžiui Klaipėdoje visi susirenka per Jūros šventę, o Kaune — prieš Kalėdas. Pypkiuotojai puikiai pažįsta vieni kitus, tad jų susibūrimai panašūs į giminių ar senų gerų bičiulių susitikimus, kuriuose visada linksma ir jauku. Be to, pypkiuotojai negaili pylos cigarečių rūkaliams, tvirtindami, jog ir sveikumu, ir malonumu cigaretė pypkei neprilygsta.

• **Lietuvoje 1998 metais** buvo užregistruota per 159,000 „VAZ“, 78,000 „Moskvic“, 19,000 „Zaporozec“. Apytikriai tarybinis variklis kai-

nuoja brangiau už vakarietišką. Žmonės superka variklius detalėms. Brangiausias yra „Volgos“ variklis — kainuoja 150 Lt. Vakarietiški varikliai kainuoja apie 20-30 Lt. Tarybiniai varikliai morališkai pasenę, bet jų detalės gerai išsilaikiusios, nepalyginti su užsieniškais.

• **Didžiausias šalies Palangos kurortas** netrukus gali tapti vos keletos tokstančių išrinktųjų poilsavimo vieta. Istoriskai rekreacinės paskirties buvusi kurorto dalis miesto želdiniais pamažu virsta gyvenamaisiais kvartalais. Visuomeninės paskirties pastatai priekopės zonoje išpardavinėjami butais. Tokia padėtis susirūpino architektai, kurie pastebi, kad beveik prieš metus miesto taryboje patvirtintas Palangos centrinės dalies detalusis planas prieštarauja miesto bendrajam planui. Palangoje pradėti tiesinti pakrypę užlenktosios jūros tilto dalies poliai. Iš viso reikės atlenkti daugiau nei 10 polių. Tada bus pakeistos išsilusios konstrukcijos, paklotos gelžbetoninės plokštės. Visoje 90 metrų ilgio tilto dalyje iš naujo reikės kloti medinę dangą. Iš viso tilto remonto darbai kainuos apie 1 mln. 200 tūkst. litu.

Parengta pagal JAV, ir kitų valstybių ir Lietuvos žiniasklaidą.

Visa nepasirašyta medžiaga paruošta Ligijos Tautkuvienės.

Lilija Valatkienė (viduryje) su Aurelija Kriaučiūnienė ir Jaunučiai Dagis prie Dariaus ir Girėno paminklo Beverly Shores, IN.

ATSTATOMAS LIETUVOS ŽYDŲ MIESTELIS IZRAELYJE

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Šių metų pavasarį „Lituanus“ žurnale tilpo Yaffa Eliach knygos („There Was a World: A 900-Year Chronicle of the Shtetl of Eishyshok“) aprašymas. Autorei buvo pasiūstas visas „Lituanus“ numeris, kuriame recenzija buvo išspausdinta. Man rašytame 2001.05.25 dienos laiške autorė džiaugiasi aprašymu ir dėkoja už pasiūstą numerį.

Laiške taip pat praneša, kad ji yra pasiruošusi statyti Lietuvos žydų miestelį, kuris būtų tipingas žydų miesteliui Rytų Europoje. Miestelio statyba prasidės dar šįmet Rishon Le-Zion vietovėje, Izraelyje. Jau dabar turima informacijos ir visuomenės švietimo programos. „Šios programos bazuojasi ne žydų sunaikinimo istorija, bet mūsų palikimu, turtinga žydų gyvenimo istorija, jos kūrybingumu ir kultūra. Žmonės numato, kad atstatytas miestelis pasidarys visuotiniu kultūros ir švietimo objektu, žydišku Williamsburg Virginia valstijoje“. Prie laiško pridėjo daugiau informacijos, aptariančios „The Shtetl Foundation“. Šios fundacijos šūkis: „Restoring a vanished Past“ (Išnokusios praeities atstatymas). Prof. Yaffa Eliach yra minimos fundacijos steigėja ir prezidentė.

Fundacijos paruoštoje informacijoje rašoma, kad atstatomas miestelis turės pilį, kuri senovėje saugodavo miestą. Šis akmenis ir plytų pastatas būtų pagrindinis istorinis centras, su archyvais ir skaitykla,

tinkama moksliniam darbui. Čia taip pat bus Rytų Europos gyvenimo muziejus, kur žiūrovai matys ir girdės vaidinimus, koncertus, filmus. Miestelyje taip pat bus turgaus aikštė, prekybinio gyvenimo širdis. Gatvės bus apstatytos reprezentaciniais pastatais, krautuvėmis, buitinių aptarnavimų parduotuvėmis: vaistine, foto studija, gaisrininkų būstine, medicinos patarnavimo punktu. Kaip ir kolonistiniame Williamsburg miestelyje (JAV), lankytojai gales stebėti ar patys dalyvauti įvairių objektų gamyboje ir čia pat juos nusipirkti.

Ilgainiui tikimasi tūkstančių lankytojų. Anot prof. Eliach, „Shtetl (miestelio) atstatymas į gyvenimą sugrąžins išnykusią praeitį ir duos suprasti kultūrą, įtakojančią po pasaulį pasklidusius palikuonis. Nors daug kraštų turi atstatytas istorines vietas, iki šiol nieko panašaus nebuvo, kad parodytų Rytų Europos žydų istoriją ir gyvenimo būdą. Toliau informuotiis galima kreipiantis į The Shtetl Foundation, 300 East 54th Street, Suite 23K, New York, NY 10022.

Šią vasarą Ignas Medziukas („Kadaise ten buvo pasaulis“, „Draugas“, 2001.08.14) aprašė šio rašinio pradžioje minėtą knygą. Aprašymas buvo pasiūstas knygos autorei. Dėkoma už rašinio persiuntimą, autorė pastebi, kad lietuvių kalba nėra jos stipriausia kalba, bet supratusi bendrą recenzijos mintį.

PASALIO JAUNIMO FESTIVALIS VILNIUJE

Rugpjūčio viduryje Vilniuje prasidėjo visą savaitę trukęs Pasaulio jaunimo festivalis „Civilizacijų dialogas“, kuris pratęsė šių metų balandį Vilniuje vykusią tarptautinę mokslinę konferenciją „Civilizacijų dialogas“.

Jaunimo festivalis tapo dalimi visame pasaulyje vykstančių renginių, skirtų 2001 metams, kuriuos Jungtinės Tautos yra paskelbusios civilizacijų dialogo metais. Festivalį organizavo iniciatyvinė neformalaus jaunimo grupė, Lietuvos vaikų ir jaunimo centras, Lietuvos UNESCO Nacionalinė komisija ir Vilniaus miesto savivaldybė. Jį remia JT ir UNESCO.

Vilniuje vykusiame festivalyje dalyvavo apie 100 jaunųjų iš 26 Europos, Azijos, Afrikos, Pietų ir Šiaurės Amerikos valstybių. Pasaulio jaunimo festivalio koordinacinio komiteto pirmininko Donato Kirei-

lio nuomone, „festivalis galėtų tapti praktiniu veiksmu, padedančiu jaunimui įsitraukti į civilizacijų dialogą ir tarpusavio supratimą“. Pasak jo, tokios jaunimo veiklos būtiną pabrėžė ir pavasarį Vilniuje vykusio „Civilizacijų dialogo“ dalyviai.

Festivalio metu jo dalyviai bendravo tarpusavyje, diskutavo kultūrų skirtumų ir panašumo, tolerancijos, dvasinumo klausimais, svarstė aktualias globalizacijos, ekologijos, narkotikų, jaunimo judėjimo ir jų įtaką kuriant pasaulio taiką temas. Kasdien buvo kuriami keramikos, teatro, šokių, muzikos, video, ugnies skulptūrų ir kiti meno projektai.

Vakaraus vyko šventinė renginio dalis — koncertai ir šokių vakarai Vilniaus „Karolinos“ klube bei nemonkamas jaunimo grupių koncertas ir pasirodymas prie

„Saulėtekio“ mokyklos (Klaipėda) moksleives dainuoja mokyklos 40 metų sukakties šventėje.

Pranės Slutenės nuotr.

MOKYKLOS APRŪPINAMOS KOMPIUTERIAIS

Rugėjo 1-ąją krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius simboliškai perdavė Kauno Dariaus ir Girėno mokyklai 4 kompiuterius, spausdintuvą ir papildomą kompiuterinę įrangą.

Kompiuterinė technika mokykla dovanojama pagal bendrą Krašto apsaugos bei Švietimo ir mokslo ministerijų projektą „Mokyklų bendruomenių informavimas NATO ir saugumo klausimais“. Šiam projektui Krašto apsaugos ministerija išleido per puspenktą milijono litų.

Paraiškas dalyvauti šiame projekte buvo pateikusios 380 mokyklų. Iš jų buvo atrinkta 310 mokyklų. Visoms joms nu-pirkti vienodi (beveik 15,000 Lt vertės) kompiuterių ir kompiuterinės įrangos komplektai. Daugelyje mokyklų technika jau įrengta skaityklose ir bibliotekose.

Rugėjo mėnesį ir kitoms mokykloms karinių dalinių atstovai iškilmingai perdavė kompiuterius. Su visomis mokyklomis planuojama toliau palaikyti nuolatinį ryšį, rengti konkursus, viktorinas, įvairias apklausas.

Rugpjūčio 31 d. banko „Hansa-LTB“ valdybos pirmininkas Arūnas Šikšta ir švietimo

viceministrė Vaiva Vėbraitė prisigatė prezidentui Valdui Adamkui pusantrų metų trukusiantį projektą Lietuvos rajonų mokykloms kompiuterizuoti. Per pusantrų metų bankas ketina perduoti mokykloms apie 1,5 tūkstančio kompiuterių.

V. Adamkus padėjo bankui „Hansa-LTB“ už didžiulę dovaną ir pasidžiaugė, jog verslo žmonės atsišaukė į jo

iniciatyvą kompiuterizuoti Lietuvos mokyklas ir prisidėjo prie žinių visuomenės kūrimo.

V. Adamkus pažymėjo, jog verslo sektoriaus rūpinimasis tautos interesais ir visuomenės raida daro labai didelę įtaką Lietuvos valstybei.

Jis išreiškė viltį, kad bendras Vyriausybės ir verslo atstovų projektas kompiuterizuoti Lietuvos mokyklas padarys lemtingą lūžį švietimo sistemoje ir bus įveiktas atsilikimas šioje srityje. (Elta)

„TARP SACRUM IR PROFANUM“

Istorinė ir estetiškai rėbų funkcija atsiskleidė Vaidoto Žuko galerijoje Vilniuje vykusiam vakarui „Tarp sacrum ir profanum“. Bene pirmą kartą Lietuvoje asketiški sakraliniai rūbai buvo rodomi vienoje erdvėje su šiuolaikinės mados kūriniiais. Kamerinėje galerijoje aplinkoje patys vienuoliai pasakoję apie abiejų istoriją ir sakralinio rūbo detalių reikšmę, o vėliau buvo demonstruojama naujausia drabužių kūrejos Zitės Gustienės vasaros kolekcija.

Į neįprastą renginį pakvies-tos moterų vienuolių atstovės neatvyko. Atsiliepiant tik basosios karmelitės iš Paštuvos vienuolyno, atsiuntusios lėlę, aprengtą sumažinta vienuolių karmelietų rūbų kopija, ir raštu paaiškinusios gausių baltos, rudos bei juodos spalvos detalių reikšmę.

Aštuonis amžius neįkintančiais vienuoliškais vyrukais vilkėjo trijų didžiausių Lietuvos ordinų atstovai. Iškalba garšėjantis dominikonas brolis Pijus Eglinas vilkėjo dramblio kaulo baltumo nedrąsios vilnos abito, sujuostą odiniu diržu su užkištu rožančiūmi lyg kardu — vieninteliu keliaujančio vienuolio dominikono ginklu. Pranciškonas tėvas Astijus Kungys savo apdarą apibūdino kaip kryžiaus pavidalo elgetaujančio brolių būstą (lotyniškai „habitus“ reiškia „visa, ką turiu“). Į asu-tinį piemenų rūbą panašus, abitas sujuosiamas ne diržu, o paprasta balta virve su trimis mazgais, kurie vienuoliui visą laiką primena tris amžinuosius įžadus: skaistumo, neturto ir paklusnumo. Jėzuitas brolis Gvidas Vainorius dėvėjo juodą abitą su pelerina, kuris Lietuvoje nebenešiojamas jau keturis dešimtmečius, po Vatikano Antrojo susirinkimo pakeltus jį kunigo sutana.

Asketiško rūbo paprastumą keitė santūrus ir elegantiškas puošnumas. Žinoma kostiumų teatrui ir kinui autorė, dailininkė Z. Gustienė pristatė ką tik baigtą vasaros kolekciją vyrams, moterims ir vaikams. Z. Gustienė yra sukūrusi kostiumus daugiau kaip 10 televizijos ir teatro spektaklių, 17 vaidybinio filmo, tarp jų — „Mano mazytė žmona“, „And-

rius“, „Devyni nuopolio ratai“ ir kt.

Pasak Z. Gustienės, jos klasikinės kolekcijos modeliai pasiūti per porą savaitių, bet kurti ilgai. Savo kūrinių dizainerė nevadina mada, o tik rūbais, kurie turėtų įsiminti kaip išpuodis, efektas. Apskritai savo kolekcijos demonstravimą autorė buvo linkusi vadinti žaidimu.

Vakaro puošmena tapo iš Londono atvykusi garsi rusų kilmės pianistė Eleonora Bekova — žymiojo seserų Bekovų trio narė, koncertavusi ir su mūsų garsioju tenoru Sergejumi Larinu. Vilniuje viešnia demonstravo specialiai jai sukurtą įdomios faktūros suknelę ir galvos papuošalą. Tarp kitų mamekenų pasirodė ir pramogų verslo atstovas, dainininkas Vytautas Kernagis. (Elta)

AUKSINĖS „TIGRŲ“ ŠIRDYS

Vaikų laikinosios globos namų „Atsigrėžk į vaikus“ iniciatyva suburtas organizacinis komitetas emėsi iniciatyvos telkti lėšas vaikų globai.

Pirmasis paramos koncertas „Aukštinė širdis 2001“ su „Trimis tigras“ įvyko rugėjo 15 dieną Lietuvos nacionaliniame dramos teatre. Koncerto metu sukauptos lėšos skiriamos globos namų reikmėms. Už jas ketinama įsigyti mokyklinių vadovėlių, kitų mokykloje priemonių, apmokėti patalpų šil-

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS
IVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

**Dedame medines grindis,
darome „deck“, stalius ir
kitus smulkaus remonto
darbus. Aukšta darbų kokybė,
žemos kainos. Turis draudimą.
Tel. 773-254-0759;
847-525-9275 (mob.), Žilvinas.**

Nekilnojamas turtas

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF: (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBIL: (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veitui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21
New Vision
Bus.: 708-361-0800
Voice Mob.: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618

**DANUTĖ
MAYER**
Jei norite parduoti ar pirkti namus
mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į
DANUTĖ MAYER. Profesionaliai ir
sąžiningai patarnauja nuo 1986 m.
Nuosavybių įkainavimas veitui.

Siūlo išnuomoti

**Oak Lawn rajone, dviejų aukštų
namo antrame aukšte, ramioje
vietoje (netoli prekybos centras,
greitkelis, parkas) išnuomojamas
3 miegamųjų butas.
Tel. 708-430-3979.**

Išnuomojami 3 butai.

First Rate Real Estate,
Aušra Padalino.
Tel. 773-767-2400.

Siūlo darbą

**Reikalingi darbuotojai
parduotuvų valymui TN ir IN
valstijose. Pageidautina vyrai.
Atlyginimas nuo \$1,500 iki
\$1,800. Tel. 615-554-3161.**

CARPENTER HELPER

Permanent growth opportunity,
ENGLISH speaking only.
Western suburbs.
Tel. 630-852-1444.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Alternative Home care looking
for responsible come-and-go, live
in care givers and CNAs. Must be
able to speak, read and write
English. Must drive and be able to
lift. References and „green card“
required. Tel. 630-654-6580.

Ivairūs

**Atlieku dažymo darbus iš
lauko ir vidaus.
Butų remontai už prieinamą
kainą. Tel. 708-499-3279,
Algirdas.**

**Nebrangiai montuoju
automobilines apsaugas bei
stereo sistemas.
Tel. 773-502-1570.**

Krautuvėlės „LIETUVĖLĖ“
(Jaunimo centre) darbo valandos:
V - 3:30 v.p.p. iki 8:30 v.v.;
VI - 8:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.;
VII - 10:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.
NAUJIENA! Pigiai parduodamos
bulvių tarkavimo mašinos.
Tel. 847-845-3972.

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS

THE QUARRY INN

Sekmdieniais, 10 — 2 v.p.p.

„BRUNCH“

Nuo šampno iki saldumynų
326 Main St., Lemont, IL
60439

Tel. 630-257-8925

Šią vasarą, kaip ir kitais metais, Lietuvoje nestokojo įvairių švenčių ir festivalių. Viena jų — skirta jaunimui, pavadinta „Civilizacijos dialogas“, prasidėjo rugpjūčio 20 d. ir tapo dalimi visame pasaulyje vykstančių civilizacijos dialogo metų renginių. Viduryje, i.e. — Vilniaus meras Artūras Zuokas. Gedimino Žilinsko nuotr.

„Trys tigrai“ su tigrukais. Iš kairės: Vladimiras Prudnikovas, Eduardas Kaniava ir Virgilijus Noreika.

A + A MARIJA PŠEMENECKAITĖ- MILVYDIENĖ

Sunkiai nešusi jai skirtą dalį, ji užbaigė šios žemės kelionę 2000 m. birželio 1941 m. taip pat birželio, pirmomis Sukilimo dienomis apgynęs Kauno radijo stotį, žuvo jos vyras inž. Juozas Milvydas, palikdamas jauną žmoną ir 6 savaitių dukrelę Dalią. Žvėryno bažnyčioje š. m. birželio 19 d. Mišių aukoje prisiminė juos visus savo maldose.

Pazīnu Mariją studijų metais Kaune, o Juozas man gerai pažįstamas, nes gyvenome kaimynystėje Telšiuose. Žuvus vyrui ir gydytojams konstatavus jai džiuvę, prasidėjo Marijos tikras erškėčiuotas gyvenimas. Bijodama užkirsti mažą dukrelę, saugumo dėlei ji skubiai išvažiuoja į Šveicariją, į sanatoriją Davose. Bėga ilgesio metai, dešimtmečiai, o žinios jokios ir savieji taip. Pagaliau aplinkiniams keliais sužino, kad visi sveiki. Močiutė augina Dali-

tę ir visi gyvena viltimi ir Dievo globoje. Bandoma visokiais būdais pasimatyti, deka viskas veltui. Ir tik 1974 m. Marija gauna leidimą 5-kioms dienoms Lietuvoje aplankyti savo brangiuosius. Praėjus dar 10 metų, su dail. M. Žilinsko pagalba, Dalia gauna leidimą aplankyti motiną. Ir tik paskelbus nepriklausomybę susitikimai dažnėja ir 1998 m. Marija grįžta į Lietuvą nuolatiniam gyvenimui (tais metais ir aš grįžau). Susitikimams, lankau ją, kiek mums kalbų, į gyvenimą Lietuvoje žvelgiam tokiomis pat akimis, kai kas džiugina, kai kas jaudina. Ji tokia laiminga dukters ir zento Drėmos rūpestingose globoje. Rodo ji man savo kambarį, jis saulėtas, palangėj raudonuoja palerگونijos, sienos papuoštos šeimos nuotraukomis, zento biblioteka puikuojasi geriausiomis knygomis. Tai gyvenimas, apie kurį ji ir sapnuoti

Marija Milvydienė

nedrįso. Tačiau... džiuvę Davose išgydė, bet nuo gausybės vaistų išsivystė astma, kuri ją visą laiką kankino. Buvo dienų, kai nebegalėjo vaikščioti ar kalbėti. Ir vieną dieną skaudai dukters žinia — mirė mama. Palaidojom ją Kaune, Kleboniškių kapinėse, šalia vyro ir uošvės.

L. B. Baltrušaitienė

IR NEMOKYDAMA MOKĖ...

Petronėlė Orintaitė (1931 m.).

Gimtines kapų tyloje po vasaros saule, po tėviškos gėlių žydėjimu, po rudens šuorais, ūbaujančiais lapų verpetuose, po baltu žiemos spindesiu, po žalia ugnimi švystelėjusiu pavasariu, po ilgesio troškulių atgulusi ilsejosios mūsų kraštiečių, poetė, rašytoja, publicistė, mylinti motiną, žmona, gimtojo Liepalotų kaimo dukra Petronėlė Orintaitė-Janutienė. Laukė ji šildančių iškilmių, mūsų visų sielų dovanos Anapus... Peržengti Amžinybės ribą maldos mums padėjo K. Naumiesčio šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios kanauninkas Donatas Jasulaitis. Po gimtisiais šventovės skliautais mylimą žmoną maldą pasitiko vyras Kazys Januta, motiną — sūnus Donatas su žmona Barbara, močiutę — antukės Viltis, Marcelė, Andrėja, Orinta, artimai bendravę, gerbiantys, pažįstami. Kanauninkas Donatas Jasulaitis peržvelgė rašytojos gyvenimą, šviesiais darbais patios sau susikurtą paminklą, siekiantį Amžinybę. Po šv. Mišių, kaip ir praėjusių metų birželį, — susikaukim, rimties kelionė prie rašytojos kapo; prie atverstos juodojo granito knygos, savy saugančios šiltas, mielas rašytojos akis, meilę, šilumą, ilgesiu ieškančios artimųjų nebyliam pasisveikinimui ir tyliam „sūdė“... Ištarė ji kaip testamentą paskutiniųjų metų rugėžio šeštąją. Ir skubėjo poetė į čia, kur „Nova neša ir skandina paskutinį gyvą žiedą“... Šie žodžiai amžiams paminklinėje knygoje prigludę pasisveikinimui ir atsiveikinimui. Kapų tyloje mokinių nuoširdumu sušildyti poetės žodžiai, ieškančios atsaką mūsų širdyse: „Mes mirsime kartu laukų lelijos žiedė... Ir liks toks pat šviesus, šviesus pasaulio veidas visų, kas gimsta

čia...“ — kapų tyloje primena aktorė Olita Dautartaitė, rašytojas Vytautas Čepinskis, „Pokalbių“ (Atmintis, K. 2000) su rašytoja Petronėle Orintaitė-Janutienė bendraautorius, gyvu žodžiu kreipiasi ir rašytoją monologu jau kapų tyloje. Už kūrybos ir gyvenimo pamokas dėkoja rašytoja Marija Macijauskienė. „Aš džiaugiuosi, kad Tu sugrįžai į savo mylimą Suvalkiją“, — kalbėjo nuostabios knygos „Gyvenimas kaip legenda“ autorius Juozas Kundrotas. Kanauninkas Donatas Jasulaitis, pritariant bažnytiniam chorui, dalyviam, gieda „Marija, Marija“. Prie ką tik pašventinto naujojo paminklo žmonai, mamai, močiutei, rašytojai dalyviai, artimieji deda geles. Mažoji Orinta suplukusioje saujelėje spaudžia baltųjų dobiliukų saują. Jai — iš jos tėviškos žemės. Mokyklos direktorius Romas Eikevičius literatūrinei popietei, skirtai Petronėlei Orintaitė-Janutienėi, muziejiaus lankymui artimuosius ir dalyvius kviečia grįžti į mokyklą. Po literatūrinės kompozicijos mokytoja Irena Sprainaitienė mokyklos bendruomenės vardu dėkoja artimiesiems, visiems, įamžintiems rašytojos atminimui. Rašytojos sūnus Donatas, dėkodamas už metines paminėjimo iškilmes, kviečia prie gedulingų pietų stalo. Rašytojos gimintais prelatas Kazimieras Senkus, laimindamas pietų stalą, kalba maldą. Gyvojo žodžio „Almanachas“ vadovė Daina Kazlauskienė, tylaus susikaupimo minutei pakvietusi dalyvius skatina norintius kalbėti, dar kartą kelias akimirks pabūti kartu su rašytoja. Į jas sugrįžti prisiminimais padeda rašytoja Marija Macijauskienė, architektė, rašytojos buvusi mokinė Sniegulė Jurskytė-Akstinienė. Ji priminė rašytojos raginimą „šviesti ir šviestis. Šviesti elgesiu, kultūra savo vaikus, tautą“. Rašytojas V. Čepiauskas prisiminė knygą „Erelių kuorai“, suvedusią šviesiam bendravimui su rašytoja. Rašytojas Juozas Kundrotas pasiūlydė, kad pernai rašytoją, grįžtančią į tėviškę, pasitik knygą „Gyvenimas kaip legenda“, o šiemet — paskutinis rašytojos romanas „Danguos degelių žydėjime“, išleistas „Varpo“ leidykloje. Tai ketvirtoji šioje leidykloje leista rašytojos knyga. Prieš ją — „Viltrakių vaikai“, „Nardžio pulkas“, „Bok žmogus, žabulė“. Visos jos džiugina kalbos perlais, Lietuvos tarpukario

kaimo tikrąją gyvastimi. Jis dėkoja literatūrologi Daliai Striogaitei, redaktoriui Juozui Jasačiui, kruopščiai deliojusiems, rinkusiems romano puslapius, archyvą tvarkiusiai D. Striogaitei. Dėkoja rašytojos vyrui Kazimierui Janutai, sūnui Donatui, rėmusiems knygos leidimą. Jis pasiūlydžia „Vagos“ pakartotiniu atsiminimu „Ką laumės lėmė“, „Liepalotų medynuose“ leidimu. Čia pat išduoda džiugią paslaptį — iki rašytojos šimtmečio žadamas išleisti jos rinktinę raštų šešiatomis. Literatūrologė Dalia Striogaite, tvarkiusi rašytojos archyvą, gyvenusi rašytojos šeimoje, poetė apibūdino: „Talentingas žmogus, talentinga rašytoja ir nemokydama mokytoja. Ji pasidžiaugė iš rašytojos gavusi nuostabias bendravimo pamokas: pirmoji — mokėjimas išlaukti. Ilgiau negavusi laiško iš rašytojos, susirūpinusi klausia — kodėl? Rašytoja pabardama atsako: „kas čia dabar — aš tau, tu — man? Neturiu ką rašyti, tai ir nerašau. Turėsiu ir parašysiu“. Antroji: bendravimo kultūros pamokos. Randami net laišku juodraščiai... Trečioji — gebėjimas suburti fantastiško gerumo šeimą. Pasidžiaugia sūnaus prasmingu noru — įamžinti tėvų atminimą. Su viltimi išsako ji paskutinę mintį — rašytojos, jos vyro, sūnaus meilė Lietuvai sudygusi antukų širdelėse. „Atminties“ leidyklos vadovas Domas Akstinas priminė rašytojos

A + A E. PAKETURIENĖ PRISIMENANT

Gedulingai gaudžiant Nekalto Prasidėjimo bažnyčios varpams, tylių karsto nešėjų žingsnių lydimas, buvo įneštas karstas, paskui kurį giliai liudėsioje palenkę galvas, žingsniavo artimieji, gimines ir draugai... Tai Eleonoros Paketurienės palaikai atgabenti paskutinėms bažnytinėms apeigoms į šventovę, kur daugiau nei 50 metų su savo jauna šeima, lankydavosi sekmadieniais, atskleisdama savo širdį maldai... Iš šios pačios bažnyčios, prieš 15 metų, su dideliu liudėsioje išlydėjo savo vyrą, o prieš 25 metus savo brangią motinėlę. Eleonora-Dailydaitė-Paketurienė gimė 1911 metais. Kilimo — zanavykė. Pradžios mokyklą ir gimnaziją lankė Šakiuose. Veliau gyveno Kybartuose, dirbo maitinėje. Čia pasireiškė, kaip viena pirmųjų šaulių moterų organizacijose: dalyvavo chore, gražiai

PADĖKA A. + A. ONA JURAITIENĖ

Mūsų mylima Mamytė, Uošvė, Babytė mirė 2001 m. rugsėjo 8 d. ir buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Paliokui, atnašavusiam gedulingas šv. Mišias, kun. J. Kuzinskui už maldas koplyčioje.

Dėkojame muz. F. Stroliai už palydą vargonais ir solistei O. Jameikienei už labai gražias giesmes. Ačiū karsto nešėjams bei laidotuvių namų Lack & Sons direktoriui.

Nuoširdžiausia padėka visiems draugams ir pažįstamiems už aukas. Dėkojame gausiai dalyvavusiems palydint Mamytę į Amžino poilsio vietą.

Kiekvieno jūsų nuoširdi užuojauta buvo mums parama gilaus liudėsio dienose.

Liūdinti dukra Valentina, zentas Zigmas, sūnus Leonas ir visi artimieji

A. + A. NAPOLEONAS SABALIŪNAS

ilgus metus dainavo Čikagos Lietuvių Operos chore. Jam išėjus į Amžinybę, gilią užuojautą reiškiamo žmonai REGINAI, dukroms IRENAI ir VIRGINIJAI bei kitiems artimiesiems.

Lietuvių Opera

Mylimai Mamai

A. + A. ONAI JURAITIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame „Lituanicos“ futbolo klubo išdininką, sūnų LEONĄ JURAITĮ ir jo šeimą bei kitus artimuosius.

„Lituanicos“ futbolo klubas

meilę Lietuvai, gimtajai kalbai, ragino branginti jos atminimą. Rašytojos vyras Kazys Januta, dėkodamas žmonos pagerbime iškilmių dalyviams, dovanoja „Ką laumės lėmė“, „Liepalotų medynuose“ antukė Viltis — „Šulins sodyboje“, „Tafilė nuo Kražantės“ — paskutines knygeles. Norintius pasitik mokyklos muziejus.

Gimtojoje Liepalotų žemėje, po ką tik pašventinta amžiną knygą Amžinybei liko rašytoja Petronėlė Orintaitė-Janutienė, po gimtųjų Liepalotų dangumi, po artimųjų, tėviškėnų jaukiaja meilės skraiste. Amžinai į čia skubėjusi, nemokydama ir šian dien mus visus moko...

Valerija Vilčinskienė

Eleonora Paketuriene

davo lietuviškuose renginiuose, klubuose. Su pomėgiu lankydavosi vyresniųjų renginiuose „Seklyčioje“.

A. A. Eleonora D. Paketuriene išsiskyrė su šiuo pasauliu birželio 19 d. ramiai užmerkus akis miegu.

Jos netektį giliai išgyveno dukters: Genutė Paketuriene ir Aldona Stankienė su vyrų Algii, vaikaičiai, provaikaičiai ir brolis Zigmas Dailidė su šeima.

Velionės palaikai amžinam poilsui atgulė Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, šalia savo brangių šeimos narių.

Ilsėkis ramybeje tauri lietuve!

ERR

DRAUGAS, 2001 m. rugsėjo 21 d., penktadienis

7

Su dideliu liudėsio pranešame, kad 2001 m. rugsėjo 17 d., Livonia, MI, mirė mūsų mylima Mamytė, Teta, Uošvė ir Brolinė

A. + A. DANUTĖ

VITAITE-PETRAUSKIENĖ

Velionė gyveno Livonia, MI. Gimė 1928 m. gegužės 18 d. Vilkaviškyje. Į JAV atvyko 1966 m.

Giliame liudėsioje liko: dukra Jelena ir zentas Ronald Abela, brolinė Gražina Vitienė, sūnėnas Robertas su žmona Gaile, Paulius ir Andrius Vitai, dukterėčia Alita Vitaitė, brolinė Bronė Kulikauskienė, Alfredas ir Leslie Kulikauskai, Liucius ir Patricia Kulikauskai, brolinė Julė ir Pranas Zarankai, Taura ir Vitas Underiai, Nata Zarankaitė, Gintas ir Audra Zarankai, Audra ir Robert Copes, Edmundas ir Rita Kaspučiai, Rimas ir Rusnė Kaspučiai, Virgilijus ir Daina Kaspučiai, Violeta ir Donald Deck, Onutė ir Anthony Lungius, Antanas ir Joann Vaitiekus, Gediminas ir Sharon Vaitiekus ir jų šeimos.

Velionė pašarvota R.G. & G.R. Harris laidotuvių namuose, 15251 Farmington Road, Livonia, MI. Lankymo valandos rugsėjo 21 d., penktadienį, nuo 1 v.p.p. iki 9 v.v. Rožinis 7 v.v. Šeštadienį, rugsėjo 22 d., 9 v.v. velionė bus išlydėta į Dievo Apvaizdos bažnyčią, kurioje 10 v.v. Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas atnašaus šv. Mišias už a.a. Danutės vėlę. Po šv. Mišių velionė bus palydėta ir palaidota Holy Sepulchre kapinėse šalia savo vyro a.a. Stasio Petrausko.

Nuliūdusi dukra ir giminės

Laidotuvių direkt. Yolanda M. Zaprackienė.
Tel. 313-554-1275.

2001 m. rugpjūčio 31 d., sulaukęs 89 metų, mirė mūsų mielas Tėvelis, Senelis ir Prosenelis

A. + A. Dipl. inž. VLADAS TAMOŠIŪNAS

buvęs Vytauto Didžiojo universiteto adjunktas, Kauno Aukštesniosios technikos mokyklos mokytojas ir specialinių mokslų inspektorius visai amerikiečių okupuotai Vokietijos zonai.

Velionis buvo vienas iš „Technikos žodžio“ steigėjų, suruošęs Čikagos lietuviams mechaninės braižybos kursas. A.a. Vladas buvo Lietuvių Bendruomenės Čikagoje, Brighton Parko apylinkės pirmininkas.

A.a. Vladas priklausė Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai, „Plieno“ Vyriai, Lietuvių valstiečių liaudininkų sąjungai, Amerikos Lietuvių Bendruomenei, Pensininkų draugijai.

Velionis palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie palydėjo velionį į jo Amžino poilsio vietą, išreiškė mums užuojautą žodžiu, raštu ir aukomis.

Dėkojame laidotuvių direkt. D. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę liko: duklė Ingrida, anūkas Dalis su žmona Diane, proanūka Alexandra, Andrew Ramonai bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

A. + A. TAMARA A. PEČKAITIS- KREKOVECKAS

Mirė 2001 m. rugsėjo 17 d., sulaukusi 75 metų. Gyveno Marquette Parko apylinkėje, Čikagoje, IL. Gimė Lietuvoje, Šiaulių mieste. Amerikoje išgyveno 15 metų.

Nuliūdę liko: seserys Danutė Strauss ir Ruth Butnis, dukterėčia Lana Butnis, sūnėnai Ernest ir Arnold Strauss bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionė bus pašarvota sekmadienį, rugsėjo 23 d. nuo 2 v.p.p. iki 7 v.v., Marquette Chicago laidojimo namuose, 2533 W. 71 St, Chicago, IL. Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 24 d. Visi susitinka Šv. Mergeles Marijos Gimimo bažnyčioje, kurioje 9:30 v.v. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už a.a. Tamaros sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiausiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę giminės ir artimieji

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7800 arba www.petkusfuneralhomes.com.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvių opera per savo pirmininką Vaidą Momkų atsilygino net už dviejų „Draugo“ pokylio stalų bilietus. Dekojame už dalyvavimą bei paramą ir zadame turiną programą – kalbės Lietuvos kariuomenės vadas Jonas Kronkaitis, o linksmiems šokiams gros broliai Švabai. Jūsų lauks ir siurprizas – meninės programos atlikėjai. Atvykite ir maloniai praleiskite vakarą su kasdieniniu savo laikraščiu – „Draugu“.

SUSITIKIMAS SU J. KRONKAIČIU

Lietuvos kariuomenės vadas, generolas majoras Jonas Kronkaitis, skaitys paskaitą anglų kalba „NATO Enlargement: The Final Chapter of the Cold War“ rugsėjo 28 d. 11:30 v.r. Čikagos miesto centre, Chicago Athletic Association patalpose, 12 S. Michigan Ave. Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje kartu su Amerikos Lietuvių Taryba kviečia visuomenę gausiai dalyvauti. Vietas prašome užsakyti iki šio penktadienio, rugsėjo 21 d. ALTO būstinėje tel. 773-735-6677, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

Jonas Kronkaitis

Jonas Kronkaitis gimė 1944 m. buvo priversti pasitraukti į Vokietiją, o 1949 m. persikėlė į JAV. Per 27 JAV karines tarnybos metus Jonas Kronkaitis ejo įvairias pareigas, iš kurių jis labiausiai vertina bataliono vado G-4 viršininko Pirmojoje tankų divizijoje, viršininko Vietname Kovinės paramos bazėje ir generalinio inspektoriaus pareigas. Prieš išeidamas į pensiją, pasiekė pulkininko laipsnį.

Nuo 1997 m. kovo mėnesio iki 1999 m. birželio 29 d. J. Kronkaitis – Lietuvos Krašto apsaugos viceministras.

Nuo 1999 m. liepos 1 d. jam suteiktas brigados generolo laipsnis ir jis paskirtas Lietuvos Respublikos kariuomenės vadu. 2001 m. rugpjūčio 13 d. jam suteiktas Generolo Majoro laipsnis.

Jonas Kronkaitis turi dvigubą pilietybę – Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos. Turi žmoną Rūtą ir suaugusius vaikus Joną Liną ir Audronę Kristiną.

Dail. Magdalena Stankuniene (iš kairės), urologas dr. Leonas Seibutis ir viešnia iš Lietuvos Mėilės Pošienė svečiuojasi kultūriname renginyje Lemonte. Pranes Slutienės nuotrauka

Naujai papuoštoje Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje šį sekmadienį, rugsėjo 23 d. 12 val. ruošiami rudens sutiktuvų pietūs, kuriuos gamins „Bravo Ltd.“. Bus ir patarnavimas. Svečiai taip pat sužinos apie PLC planus, džiaugsmus ir rūpesčius. Programą atliks Algimantas Barniškis. Atvykdami į pietus, kuriuos ruošia PLC renginių komitetas, paremsite PLC ir prisidėsite prie jo gyvavimo.

Dviejų dienų augalų ir daržovių mugė (County Fair) vyks rugsėjo 22-23 d., nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p. Garfield Park Conservatory (300 N. Central Park Ave.). Įėjimas – nemokamas. Šia mugę taip pat prasišės ir jau 90-oji Chrizantemų paroda, veiks kitos parodėlės apie gamtą ir augalus, mugės metu koncertuos muzikantai. Kviečiami vaikai ir suaugusieji!

Eugenia Liaugaudas iš Parsippany, NY, gražino „Draugo“ pokylio laimėjimų šakneles ir mus parėmė 50 dol. auka. Nuosirdžiausiai dekojame!

Vakaru Pennsylvanijos lietuvių piliečių draugija (Lithuanian Citizens' Society of Western Pennsylvania), gražindama „Draugo“ pokylio laimėjimų šakneles ir linkedama toliau sekmingai leisti lietuvišką dienraštį, mums aukoja 90 dol. Didžiai dekojame už paramą!

Daugiausia Gamtos savaitės (Nature Week) renginių rugsėjo 22-30 d. vyks Navy Pier, tačiau ir North Park Village Nature Center, ir Humbolt Parke, ir Peggy Notebaert Nature Museum, ir Chicago Botanic Garden suaugusiems bei vaikams bus įvairių užsiėmimų. Navy Pier bus demonstruojami filmai apie gamtą, o scenoje bus rodomi gyvi paukščiai ir gyvūnai.

Šokite „Grandyje“ ir dalyvaukite Pasaulio lietuvių dainų šventėje 2002 m. liepos mėnesį Vilniuje. Organizuojami veteranų, jaunų veteranų ir studentų rateliai. Registracija baigiasi spalio 12 d., penktadienį. Skambinkite ansamblio vadovai Violetai Fabianovich tel. 773-436-1624.

Nemokama „Draugo“ prenumerata kuriam laikui sustabdoma. Apie pasikeitimus vel jus informuosime.

Anoniminių alkoholiukų susirinkimai lietuvių kalba vyksta kas sekmadienį 6 val. v.v. Lemonte, Pasaulio lietuvių centre. Skambinkite Linui tel. 630-257-3424 arba Matui tel. 630-964-1826.

Elena Alkus, gyvenanti Sterling Heights, MI, prasišė „Draugo“ prenumeratą ir mums atsiuntė 40 dol. auką, už kurią nuosirdžiausiai dekojame.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė Čikagoje Tautos šventės minėjime 2001 metų rugsėjo 9 d.

Romo Eidukevičiaus nuotr.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS ŠAULIŲ RINKTINĖS NAMUOSE

Iškilminga rikiuote ir šv. Mišiomis Brighton Parko Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje rugsėjo 9 d. prasidėjo Čikagos Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės organizuotas tradicinis Tautos šventės renginys.

Po šv. Mišių šventės dalyviai rinkosi Šaulių namuose, kur ir įvyko šventinis minėjimas, prasidėjęs iškilmingu vėliavų įnešimu, himno sugiedojimu ir tylos minute.

Rinktinės vadas J. Šidlauskas, pradėjęs minėjimą, pasveikino visus su Tautos šventės ir pristatė atvykusius svečius: Išeivijos šaulių vadą M. Abarių, ALTO Čikagos skyriaus pirmininkę E. Ozeliene, Tautinės sąjungos Čikagos skyriaus pirmininkę M. Marcinkienę, „Lietuvių balso“ redaktorių V. Radzių, gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos vadą E. Vengianską, Klaipėdos jūrų šaulių kuopos vadą J. Mikulį ir kitus.

Invokaciją sukalbėjo rinktinės kapelionas kunigas J. Kelpšas. Po sveikinimo žodžių, Išeivijos šaulių vadą M. Abarių susirinkusiems papasakojo apie buvusią savo kelionę į Lietuvą. Jis perdavė Krašto apsaugos ministro L. Linkevičiaus, viceministro J. Gečo, kariuomenės vado generolo majoro J. Kronkaičio, Šaulių sąjungos vado pulkininko leitenanto J. Širvinsko linkėjimus, papasakojo apie savo lankymąsi Seime, krašto apsaugos ministerijoje, Šaulių sąjungos štabe ir kitose įstaigose, dalyvavimą jaunųjų šaulių vasaros stovyklose tarptautiniuose mokymuose Padubrės ir Ruklos poligonuose.

Po sveikinimo žodžių, Išeivijos šaulių vadą M. Abarių susirinkusiems papasakojo apie buvusią savo kelionę į Lietuvą. Jis perdavė Krašto apsaugos ministro L. Linkevičiaus, viceministro J. Gečo, kariuomenės vado generolo majoro J. Kronkaičio, Šaulių sąjungos vado pulkininko leitenanto J. Širvinsko linkėjimus, papasakojo apie savo lankymąsi Seime, krašto apsaugos ministerijoje, Šaulių sąjungos štabe ir kitose įstaigose, dalyvavimą jaunųjų šaulių vasaros stovyklose tarptautiniuose mokymuose Padubrės ir Ruklos poligonuose.

Tautos šventės svečiai Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose. 2417 W. 43rd Str., Chicago, IL 60632.

R. Eidukevičiaus nuotr.

Juozas Lizaitis, gyvenantis Fort Lauderdale, FL, prasišė „Draugo“ prenumeratą ir mums paaukavo 50 dol. Aciu už dosnumą!

Skelbimai

• Siuntiniai, pinigai į Lietuvą. Didesnės sumos siunčiamos jums palankiausiomis sąlygomis. TRANSPAK (įstaiga laikraščio „Draugas“ patalpose). Tel. 1-773-838-1050.

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

džiaugėsi Šaulių sąjungos laimėjimais ir stiprėjimu.

Po Išeivijos šaulių vado M. Abariaus pasisakymo sveikinimo žodžius tarė ALTO Čikagos skyriaus pirmininkė E. Ozeliene ir Tautinės sąjungos pirmininkė (Čikagos skyriaus) M. Marcinkienė. Jos padėkojo šauliams už šventės organizavimą, pabrėžė, kad vietos šauliai yra pareigingi talkininkai organizuojant įvairius renginius.

Išsamų pranešimą apie beveik prieš 600 metų vykusius įvykius perskaitė rinktinės Garbės teismo pirmininkas A. Regis.

Po pranešimo už nuopelnus Šaulių sąjungai grupė šaulių buvo apdovanota Šaulių žvaigždės ordinais, medaliais ir Garbės šaulio ženklais. Tarp apdovanotųjų Šaulių

Po Tautos šventės minėjimą Šaulių žvaigždės ordinu buvo apdovanotas V.D. šaulių rinktinės kapelionas kunigas Jaukus Kelpšas.

R. Eidukevičiaus nuotr.

žvaigždės ordinu buvo ir rinktinės kapelionas kunigas J. Kelpšas. Apdovanojimus iškilmingai įteikė LSS Išeivijoje vadas M. Abarių ir LSS Išeivijoje ordinų tarybos pirmininkas E. Vengianskas.

Po iškilmingosios dalies šventės dalyviai buvo pavaišinti darbščiuju rinktinės moterų pagamintais gardžiais sumuštiniais ir kitais skanėstais.

Manau, kad ne vienam šventės dalyviui kilo mintis – kas būtų įvykę, jeigu Vytautas Didysis būtų karunuotas Lietuvos karaliumi? Tikriausiai Europos žemėlapis dabar atrodytų kitaip – Lietuvos teritorija būtų didesnė. Galbūt nebūtų tokios Baltarusijos, Karaliaučiaus srities, sumažėtų kai kurių valstybių teritorijos. Kas žino. Tačiau karūnavimas neįvyko, ir Lietuvai buvo lemtas esamas likimas.

Stasys Ignatavičius

TALENTŲ POPIETĖ „SEKLYČIOJE“

2001 m. trečiadienis, rugsėjo 12-oji, tai diena po didžiausios Amerikos istorijoje tragedijos, po teroristinių išpuolių New Yorke ir Vašingtone, kurie įvyko rugsėjo 11 d.

„Seklyčios“ renginių vadovė Elena Sirutienė, pasveikinus susirinkusius, paprašė minutės tylos pagerbti visus per tą nelaimę žuvusius. Po to vadovė pakalbėjo apie žmonių talentus.

Pirmasis, kuris išėjo į „Seklyčios“ sceną, – tai poetas, rašytojas Apolinaras Bagdonas. Jis skaitė savo gražiąją kūrybą, eileraščius. Pirmame eileraštyje išreikštos mintys apie skubėjimą, apie gamtą, gimtą žemę ir apie ilgesį. Poetas perskaitė vieną eileraštį žemaitiškai gimtąja tarpe apie klevą.

Onutė Lukienė (nuolatinė „Seklyčios“ programų atlikėja) pasirodė, labai vaizdingai perskaitydama gražų B. Brazdionio eileraštį apie rudenį, kurį pritaikė prie šių liūdnu įvykių Amerikoje nuotaikos: „Tegu ruduo apgaubia dangų, nuraško žiedus ir žvaigždes“.

Irena Šerelienė (mokytoja, poetė, „Pensininko“ bendradarbė) skaitė savo kūrybą. Pirmiausia – tai „Malda“, kurioje lygina save su gele, meldžiasi į Dievą – Visatos Karūną, laukia Dievo žvilgsnio. Skaitė ir prozą – ištrauką iš Lietuvos istorijos dienoraščio apie pilį, apie priešų kariuomenę ir t.t. Po to autorė skaitė apie supamąją kėdę, apie supamą skausmą...

Marijona ir Boleslovas Rašimai praturtino programą savo talentais (melodeklamacija). M. Rašimienė skaitė savo jausmingą eileraštį apie paukštelį – vargdenių giesmininką jos vyrui B. Rašimui pritariant pianinu.

Zenonas Šukys sakė, kad jo eileraščiai nelabai derinasi su šios dienos liūdesiu, bet iš kitos pusės reikia nuotaiką pakelti ir jaustis linksmesniais. Jis skaitė „Kaip šiandien už lango skambės jums gražusis tango“. Po to skaitė apie draugystę, apie rytojų ir apie žemės karmą.

Aldona Pankienė (solistė)

Polė Tuskenienė

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS 50-MEČIO SUKAKTIES RENGINIAI 1951-2001

2001 m. spalio 8-14 d., Lemont - Alsip - Chicago

Spalio 8-11 d. 9 v.r. iki 5 v.v.

Lietuvos Seimo ir LB Tarybos komisijos posėdžiai Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439

Spalio 12-13 d., 8:30 v.r.

JAV LB XVI Tarybos antroji sesija Radisson Hotel Alsip, 5000 W. 127th St., Alsip, IL 60803

Spalio 12 d., penktadienį, 7 v.v.

LB Tarybos iškilminga vakarienė Radisson Hotel Alsip, Alsip, IL *

Spalio 13 d., šeštadienį, 5 v.v.

LB jubiliejinės parodos atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont, Chicago, IL 60636

6 v.v. Akademijs ir meninė dalis Jaunimo centro didžiojoje saleje.

Po iškilmių – vaišės Jaunimo centro mazojoje saleje.

Spalio 14 d., sekmadienį, 10:30 v.r.

Padėkos šv. Mišios Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL

10:30 v.v. padėkos pamaldos Lietuvių Evangelikų Tėviškos bažnyčioje 6641 S. Troy St, Chicago, IL.

3 v.p.p. choro „Ažuliukas“ koncertas Maria mokyklos auditorijoje 6727 S. California Ave., Chicago, IL.

6 v.p.p. vakarienė „Seklyčioje“ 2711 W. 71st St. Chicago, IL 60629

Kviečiame visus dalyvauti.

JAV LB 50-mečio sukakties minėjimo rengimo komitetas